

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

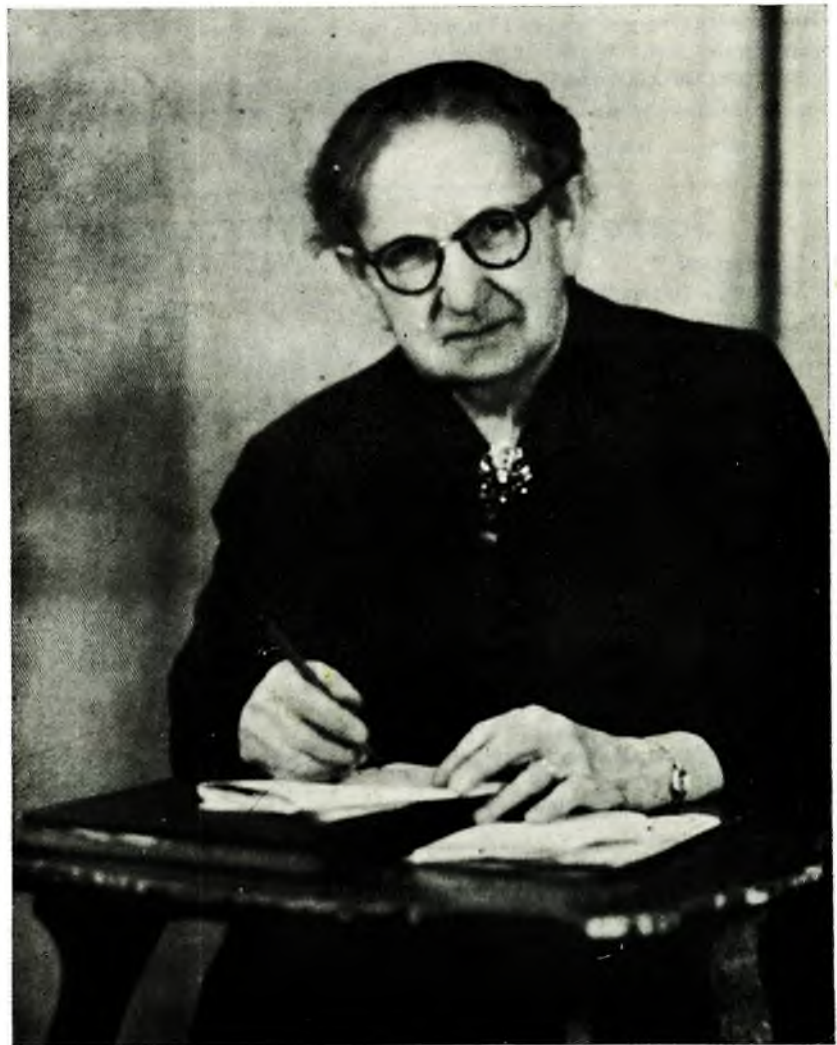
Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141

Квітень

4

April

1969

Олена Кисілевська (1869—1956)

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXVI. КВИТЕНЬ Ч. 4

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
 Педагуе Колегія — Лідія Бурачинська, Рута Галібей, д-р Наталя Ішук, Олена Лотоцька, Ірина Пеленська, Марта Гарнавська, Наталя Чапленко.

Листування й передплату висилати на адресу:

4936 N. 13th St.
 Philadelphia, Pa. 19141
 Tel. DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді від січня 1963 ..... \$5.00
 Піврічна передплата \$2.75
 Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.
 Річна передплата в Австралії 4 а. д.
 Річна передплата у Франції 15 н. фр.
 Річна передплата в Німеччині 12 н. м.
 Річна передплата в Бельгії 150 б. фр.
 В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
 Поодинокое число 50 центів

Зміст:

М. Шуварська: **
 М. Химинець: Завдання сусп. опіки д-р М. Савицька: Мішані подружжя українців
 Р. Кремер: Старий у ніщо вже не вірить
 О. Грабовенська: В альбом Матері-Бабуні
 МЗО: Молитва батьків
 В. Ткаченко: Мати й дитина
 У. С.: Портрет у хмарах
 С. Сокологорська: Бюро Суспільної Опіки
 Н. Чапленко: Про „плячки“
 І. Кашубинська: М'ясиво на гостину Вишивана доріжка
 О. Цегельська: Розкажім собі якусь казку...
 К. Ушинський: Бджілки на розвідці
 Клава: Їде зайчик
 РВГ: Як буря Петрика змінила
 О. Олесь: Веснянка
 Н. Забіла: Білі котики
 Г. Чернобицька: Ладки
 Х. Пекарчук: Вояцьким шляхом

На обгортці:

Світлина на обгортці — одна з останніх світлин Олени Кисілевської, першої голови Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), якої 100-ліття народин відзначаємо в цьому році.

OUR LIFE

VOL. XXVI. APRIL No. 4

Edited by Editorial Board
 Monthly publication except August, of the Ukrainian National Women's

League of America, Inc.
 4936 N. 13th St.
 Philadelphia, Pa. 19141
 Tel. DA 4-7304

Subscription in the United States of America \$5.00 per year, half year \$2.50. Subscription in Canada \$5.00 per year, half year \$2.75. Subscription in England 1½ pound sterling per year. Subscription in Australia 4 Austr. dollars per year. Subscription in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Penna. under the Act of March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
 245 Wigman Rd.
 Bilborough Estate
 Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate
 London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
 16a Prospect St.
 Glenroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovych
 c/o No. 7 887 93 de Paris
 26. rue de Torcy
 Paris 18-e
 France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Hus der Begegnung
 8 Muenchen 27
 Rouchstr. 22

On the Front Page:

Olena Kysilewska, President of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations (1869-1956).

На терені США

12. квітня — Конференція Виховних Референток — Окр. Рада США в Рочестері
 19. квітня — Вечір Ліни Костенко — 20 Відділ США у Філядельфії
 19. квітня — Конференція Референток Сусп. Опіки — Окр. Рада США в Дітройті
 26. квітня — Ювілей СФУЖО — Окр. Рада США у Шикаго
 26. квітня — Авторський вечір Ярослави Острук — 43 Відділ США у Філядельфії
 27. квітня — З'їзд голов і орг. референток — 93 Відділ США у Гартфорді
 27. квітня — Дитяча Забава 90 Відділу США у Філядельфії
 3. травня — Конференція Референток Сусп. Опіки — Окр. Рада США в Шикаго
 17. травня — Свято княгині Ольги — 11 Відділ США у Трентоні
 7. і 8. червня — Річні Збори Головної Управи у Філядельфії
 28. вересня — Свято княгині Ольги — 5. Відділ США у Дітройті

ІСТОРИЧНИЙ КАЛЕНДАР

1219 — 750 років тому княгиня Ганна Романова постриглася в черниці. Вона була матір'ю галицьких князів Данила і Василька і рано повдовіла. Важко боролася все життя за престіл своїх синів і врешті дочекалась того, що він їм дістався. У старшому віці відійшла в монастир.

1619 — 350 років тому померла Раїна Могиланка, княгиня Вишневецька. Жила недовго, але за короткий час свого життя в Україні встигла уфундувати кілька церков і монастирів, між ними Скит Манявський у Галичині. Вона була дочкою Єремії Могилы, молдавського господаря.

1919 — 50 років тому померла в Кам'янці на Поділлі драматична артистка галицького театру Катерина Рубчакова. Працювала на сцені від 1896 р. Була дружиною Івана Рубчака, відомого галицького актора. Після Заньковецької вважали її найбільш видатною акторкою української сцени.

ГРОМАДЯНКА

з 1946—1950 pp.

4 числа коштують 1 дол.
 Замовляти в Централі США.

Ірина Шуварська

* * *

Це сходами зірки,
І за тобою незліченні,
де до троянд нахилених, прийняв
Господь до вогників лампадок;
читають шепотом з пожовклих книг.

Я простягнула руки до престолу;
єдина зірка зберігає слід, —
як перейшла. З лілей
напитися думок твоїх, — подасть
лиш перед брамою; листочок нахилиєш:
святіша від роси вода.

У незміренну й сявном дорогу
іду до джерела живого;
з лілей подасть.

* * *

Димочок з орхідей, —
безсмертного потліє іскра
у келехах, де з'явою святе, — і творить
себе з повітря, вірою; надхненне
сіятиме, і світ — зелена баня.

Від запаху блаженний сон;
найліпше серце відчинилось
і з орхідей, яснокриле, —
до тебе свято понесе.

Приймаєш найдорожчий образ,
одежі свяченої доторкнись, —
і небо хилиться прозоре.

Із збірки „Співуче світло“, 1959

Перша голова СФУЖО

Переживаємо різні роковини. Не раз здається, що їх уже забагато — отих врочистих відзначувань і пропам'ятних вечорів. Та з другого боку радіймо, що можемо це влаштувати й переживати. Бо кожне п'ятдесятліття чи століття — це пройдений шмат дороги. Це вже етап нашої новітньої історії, що поволі будував із нас модерну націю.

До цих роковин Просвіти, Українських Січових Стрільців, української національної революції, відродження нашої Державности — доходять ще роковини людей, що будували це діло. Століття народин Михайла Грушевського, сорокліття смерти Симона Петлюри, тридцятиліття смерти Євгена Коновальця — це роковини, що дозволили насвітлити ці постаті. Українське жіноцтво теж вшанувало піонерок жіночого руху — Наталію Кобринську, Олену Пчілку, Ольгу Кобилянську, Уляну Кравченко. Ще не відзначено належно великої постаті Людмили Старицької-Черняхівської, що є найбільш многогранною в нашому Відродженні. А в цьому році припадає 100-ліття народин Олени Кисілевської, видатної громадської діячки галицької України.

Господь Бог дав їй дожити активної, плідної старости і тому її постать і громадська дія ще в пам'яті багатьох із нас. Це може й утруднює дати правильну оцінку її ролі і життєвого шляху. Але з другого боку робить її живою й близькою, дарма, що вона належить до покоління тих перших піонерок. Та її життя пішло іншим шляхом. Олена Кисілевська ввійшла в громадське життя аж тоді, коли сповнила своє завдання матері. Та в останніх десятиліттях вона виконала більше, ніж дехто за ціле своє, хоч і дуже активне, життя.

Постать Олени Кисілевської була також многогранна. Не станемо вичислювати тут численних ділянок її праці й осягів. Це завдання чекає ще свого життєписця. Найважливіше в неї те, що з бистрим умом, великою працездатністю, гарячим патріотизмом вона вміла получить доброту і тепло свого серця, що однаковим полум'ям горіло до кінця її життя.

Це вона надала розмах і стиль першим крокам Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Це її материнським заходам завдячує СФУЖО переборення перших труднощів, що стелились на шляху. Це її добрий дух витає над дальшими починами СФУЖО, що завершилися тепер ювілейним святкуванням.

Згадаймо ж у ювілейному році ту, що була першою його головою!

З Головної Управи США

Завдання суспільної опіки

П-ні Марія Химинець
Mrs. Maria Chymynets, UNWLA
Welfare Committee Chairman

Живемо в часах, коли перед нашими очима проходять величезні зміни, бо це час небувалої динаміки життя. В парі з цими змінами появляється також спосіб розв'язання суспільних проблем, з якими зустрічаємось щодня.

Літом 1968 р. наша XV. Конвенція винесла цілий ряд постанов у справі суспільної опіки, що їх нижче подаємо. Як знаємо з досвіду, всякі постанови чи резолюції залишаються мертвими до того часу поки не знайдуться люди, що схочуть здійснити ці постанови, бо від нас, людей, носіїв певної ідеї, залежить успіх чи неуспіх нашої справи. Тому закликаю наше жіноцтво до ідейної роботи у несенні суспільної допомоги всім потребуючим тут на місцях, в Європі та в інших країнах нашого поселення.

Референтура сусп. опіки при Гол. Управі плянує в 1969 р. перевести Конференції Референток Сусп. Опіки при кожній Окр. Раді, щоб допомогти їм у запланованій праці. До того часу поки ці Конференції будуть переведені, треба, щоб Окружні Ради негайно приступили до створення Гуртка Добровільної Жіночої Допомоги, а

пізніш — до Бюро Суспільної Опіки.

Одним із перших завдань у цій ділянці буде — реєстрація потребуючих громадян в Окрузі. Є дуже важне, щоб ми при плануванні суспільної опіки знали дійсний стан потреб: скільки, хто і якої допомоги потребує. Про дальші завдання суспільної опіки буде мова на запланованих Конференціях.

Марія Химинець
Референтка сусп. опіки
при Гол. Управі

Ухвали Комісії Сусп. Опіки на XV. Конвенції США

1. Включитись до співпраці при існуючих Домах для Старших і допомагати до створення таких Домів у різних Округах.

2. Творити Фонд Наглої Потреби при Окружних Радах і Відділах США.

3. Творити Гуртки Добровільної Жіночої Допомоги, що мали б опікуватись українською людиною у потребі. Відвідуючи самітніх хворих — вказувати їм на потреби громади і в такий спосіб спрямовувати їх думки на те, щоб їх тяжко запрацьований гріш не йшов у чужі руки.

4. Підтримувати Фонд П'ятсот, бо з нього користають поворотці з заслання.

5. Крім висилки уживаного одягу треба пам'ятати, що він також потрібний на місцях.

6. Можна вважати, що наша переселенча акція нескінчена, бо можна поробити заходи в справі переселення наших людей із Бразилії чи інших країн.

7. Ухвали XIV. Конвенції США в ділянці сусп. опіки ще не всі виконані і їх треба проводити в життя.

Анна Білинська, голова, **Анна Макух**, секретарка, **Марія Честух**, **Стефанія Карпінка**, **Лариса Дончук**, **Юлія Федорович**, члени, **Катерина Гульчій**, **Євдокія Кахній**, **Анна Снайчук**, **Софія Хамуляк**, **Ксеня Палер**, **Софія Сокологорська**, **Олена Слюзар**, гості.

НАУКОВО-ІСТОРИЧНИЙ ФОНД

ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ
при Союзі Українок Америки
проголосив з початком 1969 р.

1. Літературний Конкурс на історичну повість або оповідання

Тему до цього твору можна зачерпнути з якогонебудь відтинку нашої історії з позитивним державницьким наświetленням.

Літературне Жюрі у складі — **Іван Коровицький**, **Дмитро Левчук**, **д-р Наталя Пазуняк** — провіривши оцінку надісланих рукописів, призначає одну нагороду у сумі 250 дол., а другу в сумі 150 дол.

Реченець Конкурсу: 31. грудня 1969 р.

Рукописи слід надсилати до Централі США під псевдонімом, приложивши прізвище автора в запечатаній коверті.

АКЦІЯ ДОПОМОГИ БАБУСИ

Ще в 1958 р. задумали ми провести в життя цю акцію, що служить підтримці й допомозі старших самітніх жінок. Відділи могли вибрати собі „бабусю“ і висилати їй щомісячно 5 дол. До того Відділи долучували не раз святочний подарунок. Показалось, що ця скремна допомога Відділів була великою підтримкою. Бо її вартість була не у висоті місячної суми, а радше в тому почуванні, що самітня людина не забута.

Саме тепер завершилось 10-ліття цієї акції. Ми пригадали її нашим Відділам, щоб заохотити їх до дальшої жертвенности. Бо старших жінок прибуває. І з радістю подаємо до відома, що свою охоту заопікуватись бабусею заявили Відділи — 16 в Міннеаполісі, 29 у Шикаго і 93 у Гартфорді. Щире Спасибі!

Кожна організована громадянка знає, що своєчасно внесена передплата на журнал є здоровою фінансовою підставою для розвитку видавництва.

Мішані подружжя українців

Слідкуючи за дискусією про мішані подружжя українців, яка ведеться на сторінках „Нашого Життя“, приходиться до висновку, що висловлені дискутантами думки хоча влучні в поодиноких випадках, однак не всі з них можна узагальнювати.

Якщо ми думаємо, що в нас процентово небагато мішаних подруж (думка висловлена в „Н. Ж.“ — 9. IX. 1968), то такі сподівання, це лише наслідки нашої непоінформованості в даній справі — відомо ж в українців інформація стоїть дуже незадовільно.

В цьому дописі хочу представити фактичний стан мішаних подруж українців (ЗСА) на підставі матеріалів і статистичних даних, зібраних для моєї розвідки про „Асиміляцію і мішані подружжя в ЗСА“. Ці матеріали в багатьох українських поселеннях виявляють, що мішані подружжя українців сягають надсподівано високого відсотка, себто від 50% до 75% у великих скупченнях українського поселення. В менших поселеннях стан ще гірший, бо в останніх літах (від 1960 р.) відсотки мішаних подруж є 90% до 100%. Це цифри, в які тяжко повірити, якщо б не статистичні дані з урядових джерел, що я одержала.

Дуже інтересну інформацію про стан мішаних подруж у Шикаго, найбільшому українському скупченні, подає український тижневик „Нова Зоря“ (Шикаго, 17. березня 1968 р.):

„Статистика проведена в Катедральній парохії св. О. Миколая за останні три роки виявила такі дані:
на 58 шлюбів в 1965 р. — 60% українських, 40% мішаних;
на 58 шлюбів в 1966 р. — 50% українських, 50% мішаних;
на 55 шлюбів в 1967 р. — 40% українських, 60% мішаних.

Можливо, що трирічне зіставлення про шлюби в катедрі св. отця Миколая не мусить бути відзеркаленням ситуації по інших парохіях Дієцезії чи стану в цілому вільному світі, хоч із другої сторони насуваються такі думки: в Шикаго є найбільше скупчення українців у цілому вільному

світі, бо в цілій метрополії нараховується біля 20.000 українців. В Шикаго є найбільша чисельно парохіяльна школа, бо біля 700 дітей, в Шикаго є найчисленніша школа українознавства (біля 600 дітей).

З вищесказаного виходило б, що серед того великого скупчення українців, про існуванні цілоденної парохіяльної школи, школи українознавства та численних молодечих організацій, стан мішаних подруж починає бути тривожний“.

Наведений голос „Нової Зорі“ подає затривожливий стан у найбільшому українському скупченні, зауважуючи, що це не мусить відноситися до всіх місцевостей, де живуть українці. Однак матеріали зібрані для моєї розвідки доводять, що подібний стан є і у других українських поселеннях, з тим, що в менших поселеннях є ще гірше, бо число мішаних подруж доходить 100 процент. Досі не було дослідів у цій справі, і лиш брак статистичних даних про мішані подружжя не приводив на думку, що фактично українська іміграція в ЗСА стоїть перед можливістю скорих і великих змін.

Розглядаючи справу мішаних подруж, слід звернути увагу на становище нашої молоді відносно мішаних подруж. Відповідь на це питання дає сам факт численних мішаних подруж українців. Окрім того переведені мною опити студентської молоді у віці 18—26 літ висловлюють погляди молоді на мішані подружжя. Опити переведені в більших і менших поселеннях українців в загальному відзеркалюють однозгідність поглядів молоді в опитуваних проблемах. Треба зазначити, що майже всі опитувані були, або є членами

українських молодечих організацій.

На питання чи вони заключили б мішане подружжя, то 72.2% дівчат згідні одружитися з чужинцями, а з опитуваних хлопців — 89 процент заключили б мішане подружжя.

Яку причину подають опитувані, що спонукує їх заключати, чи (точніше кажучи спонукує їх прихильне ставлення до мішаних подруж): 56.25% опитуваних дівчат подає причину „брак українських хлопців“; решта подають кілька причин: „любов і нетолерантність оточення до чужинців“, „пересадна пресія хати“, і знов „брак українських хлопців“. Виходить з опитів, що українські дівчата одружуються з чужинцями з konieczности, бо українські хлопці з ними не женяться. Любов не грає великої ролі.

Хлопці натомість подають у великій мірі, як причину мішаних подруж, „любов“ — таку відповідь дало 25 процент опитуваних. Бракові українських партнерок опитувані не надають великої ваги, а згадують лиш між іншими причинами. Решта відповідей українських хлопців відносно причин мішаних подруж: „брак контакту зі своїми“, „інтелектуальний контакт в школі“, „розчарування українською громадою“, „утеча від гетта“, „перебування в американським товаристві“.

Виходить, що вина за мішані подружжя в більшості лежить на хлопцях. Те саме явище виказують жидівські статистики, згідно з якими чисельно більше мішані подружжя заключають жидівські чоловіки. Тому причини мішаних подруж треба дошукуватися в пер-

Увага!

Референтки Сусп. Опіки!

На наших Конференціях Сусп. Опіки, що тепер відбуваються, підкреслюють велике значення Гуртків Добровільної Жіночої Допомоги. Без них не можна налагодити нашої суспільної опіки, зокрема допомоги старшим людям. Тому старайтеся створити такий Гурток при Вашому Відділі, щоб ми могли належно сповнити наше завдання суспільної опіки.

Марія Химинець
Референтка сусп. опіки Гол. Управи

шій мірі в чинниках, що склонюють мужчин вибирати жінок серед чужинок. На це питання нелегко відповісти. Можливо, що сильніший у мужчин, ніж жінок, психологічний мотив досягнення (achievement), ця потреба осягів, погоня за новими здобутками, новостями, змінами відіграє тут деяку роль.

Розглядаючи формування суспільних процесів в Америці, можна заприпитати дві основні причини, що спонукають молодь заключати мішані подружжя, а саме:

1. „Дух рівності“ пануючий в Америці й ідентифікація з державою, а не з нацією. Питання національності в Америці не є чинником, що тепер становить перегороду між людьми. Існуючі певного роду упередження, як до національного походження, так і відносно „віку іміграції“, зовсім затерлися серед молодого покоління американців. Цьому американському „духові рівності“ піддаються члени всіх меншинних груп в Америці, не зважаючи на їхню національну свідомість і на факт, що мають свої сильні держави поза Америкою.

2. Контакт із чужим середовищем сприяє мішаним подружжям. Як довго імміграційна група живе відокремлено від чужого середовища, так довго задержує свою окремішність. Впоєне в членів групи почуття вищости, іншости, а то й ворожости до чужого оточення, втримує границі, що ділять людей двох різних світів. Коли приходить можливість контакту з чужим середовищем, співпраця заступає ворожість і усуває другі упередження. Виходять на яв інші вартості, що з'єднують людей.

Вищенаведені чинники діють із однаковою силою на обидві сторони, себто не лиш на членів меншинних груп, але також на членів американської спільноти, що входять у мішані подружжя з іммігрантами.

Мої опитування молоді виявляють дуже сильний зв'язок молоді з українством, мимо її прихильного ставлення до мішаних подруж, мимо її розговорної англійської мови. В анкетних опитах на питання: „Що найсильніше в'яже Вас з українством?“ — є різні відповіді, а всі разом зводяться до факту, що головним лучником мо-

лоді з українством є „своє товариство і зв'язки з українцями“ — це дослівна відповідь, що повторяється в багатьох анкетах.

Тому на цей чинник, яким є товариське життя, треба звернути особливу увагу і його посилювати, бо товариське життя це якраз те, чого українська молодь не знаходить в американському середовищі, а якщо знаходить — то в недостатній мірі для української психіки. Є правдоподібність, що посилення товариського життя української молоді, може до певної міри зменшити число мішаних подруж українців. З практики знаємо, що багато наших українських подруж, це серед молоді, що пізналася на літніх таборах, чи на українських літництвах. Питання молоді повинно стати основним питанням не лиш деяких, але всіх українських організацій, якщо українська спільнота хоче зберегти своє існування поза Україною.

Відомо, що мішані подружжя це науспішніший засіб асиміляції, який приводить до цілковитого затертя біологічних і духових різниць двох етнічних світів і завершує втілення іммігрантів в американську націю. Тому якщо не можна запобігти мішаним подружжям, то бодай треба знати їх неминучі наслідки і трактувати їх як неминуче зло.

В нашому випадку темпо, в якому зростає число мішаних подруж є затривожливе. Досі, окрім вияву великого занепокоєння цим невідрадним явищем, не вдалося нічого зробити в напрямі зменшення числа мішаних подруж української молоді, бо процес цей надзвичайно складний, є вислідом ланцюгового пов'язання різнородних чинників, які діють в імміграційній спільноті, а їх синтеза дає такі, чи інші наслідки.

В питанні мішаних подруж варто пригадати уривок із доповіді мгр. Іванни Рожанковської, виголошеної на XIV Конвенції Союзу Українок:

„Джуліус Дрекслер, що просліджував проблему мішаних жидівських подруж у Нью Йорку, у своїй праці, виданій в 1921 р., вважає, що національна група має змогу задержати свою окремішність, якщо:

1. Живе суцільною масою.

2. Має сильний політичний провід, що підтримує національну свідомість групи.

3. Має організації, що заспокоюють духові, економічні, виховні і культурні потреби імміграційної групи і групи користуються ними.

4. Передає культурну спадщину молодому поколінню при допомозі сильної, систематичної виховної системи.

5. У відношенні до американського довкілля керується науково опрацьованими напрямими. Відсутність тих факторів, на його думку, прискіпує асиміляцію“ („Наше Життя“, ч. 1 — січень 1966 — Філадельфія).

*

Наведені Дрекслером фактори, в однакової мірі можна застосувати до української імміграційної спільноти в Америці. У нашому випадку ледви чи котранебудь вимога Дж. Дрекслера належно поставлена.

Ютіка, 9 листопада 1968 р.

ПОЖЕРТВИ ДЛЯ МУЗЕЮ

Услід за іншими жертвами цінних виробів нар. мистецтва наспіли нові. Артистка Клявдія Кемпе-Гош, членка 20 Відділу СУА з Філадельфії, подарувала сільську смугасту верету у доброму стані. Окрім того вишиваний рушник на гарному сільському полотні з Волині.

П-ні Ірина Винницька, членка 43 Відділу СУА з Філадельфії, пожертвувала килимову верету, закуплену в кооп. „Українське Народне Мистецтво“ у Львові.

За ці стилеві подарунки складаємо щире подяку.

ВИСТАВКА УКР. ОРНАМЕНТУ З БАЧКИ

Музейна Комісія Виставок під керівництвом п-ні Христини Воевідки розпочала підготову до виставки бачванського орнаменту в нашому Музею Нар. Творчости в Нью Йорку. В осередку виставки будуть зарисовки меблів та їх орнаментики у виконанні майяра Юліяна Колесаря з Бачки. Будуть виставлені 25 картонів орнаменту і 3 альбоми зарисовок. Цей перегляд буде доповнений оригінальними тканинами з Бачки та жіночим народним строєм. Виставка запланована на травень ц. р.

Старий у ніщо не вірить

Оповідання

— Такий гарний недільний ранок, весняне сонце, ринок, повен святково зодягнених людей; то ж врешті не випадає вносити дисонансу. Ну, й таки можна випити тут смачно. Жаль тільки, що придуть мої діти і перервуть мені щонайкращий ковток. Діти придуть мене забрати, я пообіцяв, що поїду з ними у Лісовий Манастир.

— Там, здається, теж можна добре випити?

— Я також так кажу: Як ми вже там, то мусимо в заїзді пообідати і смачно випити.

— Чому ж би ні?

— Свята правда! Тільки ми не їдемо туди, щоб їсти й пити.

— А чого?

— Це довго оповідати. Не знаю чи вистачить мені часу все розказати, поки придуть мої діти. Почалось від того, що мій син в шіснадцять років став нагло дуже побожним. Почав точно й святочно ходити на співану Богослужбу, а то й навіть у будні вставав раніше й ішов у церкву. Моя жінка була захоплена. „Це він успадкував від мене“, завжди хвалилась. Однак врешті вийшла правда наверх: він ходив у церкву, бо залюбився. У дівчину, що мала звичку ходити у церкву. Там він обожав свою дівчину.

— Досить погана причина побожності!

— Ми також так собі думали. Я бурчав, що Богослужба правиться не для того. А моя жінка казала не бурчати, бо взагалі він то все від мене подіставав. Вона була дуже пригноблена, то я вже дозволяв їй знайти розраду хоч у балацці. Мені та ціла історія зовсім не подобалась. Я не був надто релігійний, але до того ще в мене не доходило: Божий Дім є Домом Божим, думав я. Бодай тоді я так думав — ха, ха.

— Чому ж — ха-ха? Це ха-ха мені зовсім не подобається!

— Не переймайтесь тим. Навіть, якщо ви будете перейматись, нічого тим не зміните. В тому я вже переконався на своєму синові. Моя жінка стратила багато слів, зовсім

безвслідно: що тут багато говорити. А я? Я пробував задні ходи. Я купив дівчину!

— Купив?

— Так кажеться, правда? Я покликав її в школі і попросив відвідати мене в бюрі. Вона прийшла, миленьке сотворіння, дещо смаркатенька, як зрештою всі в її віці. Дещо невиразна, така собі акварелька, квітневе небо — ну так, але ж я, врешті, ніколи не належав до тих чоловіків, що на вид молоденького сотворіння зовсім тратять розум. Я їй заповів: „Слухайте, дитино,“ і розказав усе, що знав. „Подбайте про те, щоб мій син не прикривався святими речами, це мені зовсім не подобається. Зрозумійте, що ви повинні на нього впливати релігійно, ви ж бо побожна особа. Зробіть це не задля мене, а задля любови Бога!“ Вона все пообіцяла з чарівною усмішкою, дещо смаркатенька, але, будь я проклятий, коли вона Богові не подобалась.

— Що ви виговорюєте!

— Ну, якщо Господь не розуміє жартів, то не треба Його. Жарти допомагають нам жити, а жити нелегко. Бо бачите, справи взяли цілком поганим оборот. Я тільки осмішився своєю промовою. Ті двоє вкоротці перестали зовсім ходити в церкву, почали водити батьків за ніс. А як вони десь насміхались зі старого мораліста!

— Ви не маєте щастя у вихованні!

— Я вам щось скажу. Що ви знаєте про виховання? Я? Я ніколи нічого про те не знав. Одного дня я сказав собі: Або має хлопець добрі підвалини, тоді все буде в порядку, або їх не має, тоді нічого не допоможе! Молоді повинні самі себе виховати, а для мене досить, коли дійду зі собою до ладу. І — повірте — мені це на зле не вишло. Тепер обидвоє щасливо побрались і живуть. Так, те саме молоденьке сотворіння, тільки тепер уже не смаркате. Зрештою, самі побачите. Вони зараз придуть і мене заберуть. Хочуть мене повести до отця, що переконливо вияснює листи св. Павла.

Під час Зустрічі з мистцями, яку влаштував 82 Відділ США на Бронксі, п-ні Стефанія Гніздовська, дружина мистця, виступила в оригінальному строю з Боршівщини, що наспів гетпер із рідного краю.

Mrs. Stefania Hnizdovsky in Ukrainian costume of the Borschiv region

— Добре, але...

— Почекайте хвилину! Тепер все цілковито змінилось. Як вони побирались, моя жінка вже не жила. Ціле щастя! Бо вона була б не пережила, що вони взяли тільки цивільний шлюб. Це було б забгато!

— А ви?

— Що я? Мені вже на нічому не залежало. Діти вправді цього не підозрівали, тай старались мені цю справу „делікатно“ представи-

ти. Але, після смерті жінки, я багато думав, про всячину. І дійшов до внеску, що світ погано улаженний. Кажу вам: ми люди маємо голови. Голови у хмарах, наче Олімп. Що ми не можемо собі уявити, яких намірів ми не маємо? Але виконання? Що ми осягаємо? Голова під небеса, але в цілому ми не більш черв'яка. Забагато того, а замало цього. Літаємо в мріях, а самі без крил. Ікар, якщо це вам щонебудь каже. Коли я до того дійшов, я збайдужнів до всього. Любимо лиш раз, а коли не стане любови, цілий світ стає сірим. Можна навіть твердити, що краще не жити з жінкою в повній згоді і в щасті. Бо коли це скінчиться, чоловікові приходять у голову всілякі думки. Так і я врешті сказав: Досить того! Хай спасеться хто хоче, а мені це байдуже.

— Та це ніяка причина!

— Ви про причини? Називайте їх як хочете. Одного гарного дня мені вже досить було цього обману. І що ви на це порадите? Але вгадайте що сталося, коли я дійшов до цілковитої байдужності? Діти стали знову побожні! Взяли шлюб у церкві. Вони твердили, що будуть брати життя поважно. „Поважно“? я казав. „Маю надію, що ви жартуете!“ Але, хіба можна з ними говорити? Чи ви бачили коли, як ново-навернений дивиться на грішника? Як би там не було, а з того часу ходять за мною як чорт за грішною душею, чи радше, як Господь!

— Змилуйтесь! Я не хочу більше слухати! Випиймо на здоров'я!

— На здоров'я! Справді, добре випити. А ось наприклад сьогодні цей чернець зі своїми листами св. Павла. Мені це добре зробить. Не дасть мені заснути, трохи по-дискутуємо, тай може знову молоді дістануть нову ідею, що треба буде випробувати на старому. Я старий, немаю нічого особливого до роботи, живу собі сам. А коли діти про мене турбуються, все діється щось нового. Вони крутяться коло мене, додержують мені товариства. Що ж мені більше треба? Вони собі думають: Старий у ніщо не вірить, а як він сьогодні переставиться і стане перед своїм Суддею, що тоді? Отже, за всяку ціну треба старого повернути!

— Ви старий дурень!

— Зовсім слушно! Однак пригляньтеся до всіх інших старих дурнів. Вони мусять самі собі дати раду зі своїми дурощами. А тих двоє беруть мої дурощі зовсім поважно. Одним словом: ми творимо зовсім щасливу родину. Якщо я завтра подамся і полізу на колінах до хреста, позавтра я опилюсь сам один зі своєю вервичкою і мишинкою свяченої води. Ні, на таке я не можу собі дозволити. Я потребую часом товариства, поважного, зичливого, відданого товариства. Як хочете, можете знову казати, що це ніяка причина. Це мене не обходить. Кожний мусить сам про те подбати, щоб собі улегшити життя. І якщо добрий Господь не дає нам іншої зброї, мусимо боротись тим пощербленим ножем, який Він уважав за відповідне нам оставити. І взагалі: погляньте лиш що за прекрасна провесна! Так свіжо, так чисто, сонце, наче вимите, а дерева наче перед віддыхом, повні свіжого соку. Новий початок. Чому не поїхати б сьогодні у Лісовий і не послухати Павла? Я скажу йому: „Тут приходжу я, Савло, а якщо ми не дійдемо до Дамаску, не переймайтесь, це не залежить від нас. Ну, але мені треба б розчислитись, зараз вже прийдуть діти. Кельнер!..

Р. Кремер-Бадоні

З німецького переложила
М. Одежинська

НОВІ ВИДАННЯ

LESIA UKRAINKA. Life and Work by Constantine Bida. Selected Works translated by Vera Rich, Toronto, 1968. Price \$7.00.

Після першого видання творів Лесі Українки англ. мовою, що появилось заходами Союзу Українок Америки в 1950 р. — тепер маємо друге. Заходами Комітету Українок Канади вийшла у Вінніпегу книжка, що вміщує життєпис і оцінку творів поетеси пера Константина Біді і переклад ряду поем і лірики Лесі Українки, у виконанні Віри Річ. Добір перекладів дуже вдалий, бо в цій другій книжці виконано те, чого не було в першій. Переклад Камінного Господаря, Кассандри, Оргії, Роберта Брюса, Семи струн доповнює Лісову пісню, На руїнах, Вавилон-

ський полон, Бояриню, Адвоката Мартіяна, що їх виконав Персивал Канди. Отже можна сказати, що Леся вже в цілості доступна англомовному читачеві.

Josefine Burghardt: OSWALD BURGHARDT — LEBEN UND WERKE, Verlag Ukraine, München, 1962.

Біографія Юрія Клена, що її зладила його сестра Осипа Бургард — мало відома. Взагалі поетеса, що був німецького роду, але так глибоко розумів і творив українські культурні цінності, не має свого українського життєпису. А тут написаний він німецькою мовою і з німецького становища. Сестра поета, що є теж літературознавцем, дала окрім життєпису також літературну оцінку його творів. На кінці подана (неповна) бібліографія його писань.

UKRAINE AND RUSSIA, An Outline of History of Political and Military Relations (Dec. 1917—April 1918), New York, 1967.

Автор великої 7-томової історії наших визвольних змагань видав тепер іншу книжку. Це є перегляд взаємин СССР з Україною. Починаючи від переговорів Центральної Ради з Тимчасовим Урядом у Петрограді, через повстання большевиків у Києві, терор армії Муравйова, Берестейський договір та фальшиву ролю советської делегації в ньому — розкривається картина насильної окупації України, що завершується проголошенням УРСР. У 50-ліття цієї історичної „події“ твір Матвія Стахова послужить для її справжнього наслідження.

Л. Б.

ЗВІТНІ ЛИСТКИ

Формуляри звітних листків Відділів за 1968 р. були розіслані в січні 1969 року в двох примірниках. Один із них Відділ мав надіслати до Централі, а другий до Окр. Ради.

Дотепер прислали їх такі Відділи: 1, 2, 3, 5, 9, 19, 20, 21, 22, 24, 28, 36, 37 (підвідділ в Анн Арбор), 41, 47, 48, 51, 57, 59, 63, 67, 69, 71, 73, 78, 81, 84, 90, 95, 100, 101. Як бачимо, тільки 31 Відділів відгукнулось. Прохаємо інші негайно виповнити їх і надіслати.

НАШЕ ЖИТТЯ — КВІТЕНЬ, 1969

На актуальні теми

Наші діти в Україні

У нашій пресі часто зустрічаємо голоси, що б'ють у дзвін тривоги з приводу втечі нашої молоді від громадського життя. Це правда, що українська молодь віддалюється від духа українських традицій та починає приймати стиль і зміст доквілля. Тому й шукаємо „магічної палички“, що повернула б цей процес вrostання в американський ґрунт.

Одним із найсильніших засобів по-бсерювання процесу асиміляції — це нагода побувати в Україні і побачити її. Як очевидець я мала нагоду переконатися, який це має благородний вплив на молодь. Поїздка в Україну дає молоді те, чого вона найбільше потребує — живий зв'язок із країною і людьми та звернення уваги на сучасну проблематику, на її „сьогодні“ і „завтра“.

Постараюсь коротко з'ясувати вплив туристичної подорожі по Україні на дітей у віці 11 і 12 років. Очевидно, треба, щоб дитина була приготована — і тут я побачила, що наші клопотання не даремні; що наші школи, церкви, організації, а головню домашнє виховання, необхідні — вони ж бо підготували дітей до конфронтації з Рідною Землею. Діти були приготовані відповідно (високо) цінити свій побут в Україні, вони були приготовані, щоб хвилюватися коли були в безпосередньому контакті з пам'ятками української історії та культури. Бо як інакше пояснити їхню прямо зворушливу пошану до всього, що відносилось до рідної культури, а навіть до української природи? Дніпро і Бистриця — це були ріки зі „святою“ водою, з яких треба було зачерпнути собі трошки води і заховати на пам'ятку. Або: „Мамо, ніколи не викинь моїх плавок — заховай їх, бо я в них купався в Дніпрі“. І як зрозуміти їхнє першорядне зрозуміння (відповідно до їхнього віку) політичної ситуації України? Немов чутливі барометри, вони завважували й реагували до ситуацій та епізодів, які вказували на брак звичайної людської свободи, на несправедливість, на дискримінацію супроти українців.

Треба теж сказати, що предобре і ласкаве відношення українського населення (не тільки рідних, але й принагідних українців, включаючи працівників українських культурних установ, як музеїв, бібліотек, галерій, театрів) до українців з Америки, а особливо до дітей, мало кольосальний вплив. Наприклад, загальне признание і радість, що діти володіють рідною мовою, що є українцями, хоч народжені в чужині, додавали дітям почуття гордості й самопевності.

З розмов, навіть із своїми ровесниками, діти дізналися багато: що погане, якщо учитель бачить коли ти йдеш у церкву; що вони знають, що в Америці краще жити, хоч у школі їх учать навпаки; що погорджують російщиною — „а нащо всна мені здалася, та російська мова“ — у відповідь на питання, чи хлопець вміє говорити по-російськи.

Часто у дітей проявлялось спонтанне обурення, яке вони на місці виявляли у формі питань до екскурсоводів: „А чому нема хреста на могилі Т. Шевченка?“, а після незадовільного вияснення: „А чому не може бути і пам'ятник і хрест?“ Або відрухова реакція в історичному музею у Львові, де гетьман Мазепа зображений як зрадник... Прикладів, як реагували діти, можна б дати більше. Цікаве те, що діти часто реєстрували речі, яких не завважували дорослі.

Коли прийшов час покидати Україну, діти рішуче пропонували залишитися ще хоч до кінця вакацій із ріднею. Захоплення місцем народження і виростання батьків неначе прив'язало дітей якоюсь невидимою ниткою до того місця

На мою думку, ніщо не заступить того контакту з живим народом, з українською дійсністю. І таку можливість треба молодим дати, та й повторити через кілька років, навіть як це має означати життя без кольорової телевізії чи найновішого авта. Адже туристика стає щораз більш популярна й дешевша. Багато з нас спроможні на таку поїздку.

..І вкінці, після повороту, у дітей

пробудилося живе зацікавлення подіями й новинками з України, книжкою Черновола і долею в'язнів. Тепер читається не тільки американські щоденники, але також „Свобода — головню новинки з України. Був час, що треба було пояснювати, чому треба ходити до суботньої школи і вивчати українознавство — тепер це є зовсім самозрозуміле. Одним словом, поїздка в Україну була одним із найсильніших засобів, що підтримали живе зацікавлення Україною і стимулювали охоту допомогти Україні визволитися. Тим самим вона допомогла молодому поколінню у вирішальній мірі ідентифікувати себе не лиш з доквіллям, але також і з Україною.

Туристка

Новинки з Централі

Дня 15. лютого 1969 відбулось засідання Екзекутиви СУА з участю референток — п-ні Іванни Рожанковської, програмової і п-ні Ірини Падох, статутової. Темою нарад був **правильник Комісії** при референтурах Гол. Управи і Окружних Рад. Проект правильника обговорено й розіслано всім заінтересованим.

Дня 23. лютого 1969 у Ньюарку відбувся черговий Семінар Культ. Освітньої Комісії при Гол. Управі. Його темою були **обряди Великоднього циклу**. Семінаром проводила п-ні Наталія Чапленко, культ. освітня референтка Гол. Управи, а доповідали — мгр. Оксана Інгало („Походження наших обрядів“), Оксана Вікул („Про орнамент писанок“), Наталія Чапленко („Великодній Четвер“).

Дня 1. березня 1969 у Нью Йорку відбулась **нарада референток** п-ні Наталії Чапленко, культ. освітньої й Ірини Кашубинської, господарської на тему певних спільних чи близьких починів обох референтур як Різдвяний запитник і другі. Екзекутиву заступала п-ні Лідія Бурачинська, містоголова. Пізніше обговорено друкування куховарської книжки Зеновії Терлецької.

При зміні адреси не забудьте подати код Вашої околиці (zip-код). Це конечне для висилки журналу.

На виховні теми

Редагує Вих. Комісія СУА

В АЛЬБОМ — МАМІ-БАБУСІ Валентина Ткаченко

Можна вибрати друга і по духу
брата —
Та не можна рідну матір
вибирати.
„Лебеді материнства“
Василя Симоненка

Найвищим добром, що ним на землі обдарував нас Творець — це наша мати, якої не можна замінити ні заступити, хіба що забути, а тоді за словами Т. Шевченка таких дітей „Бог карає, а люди в хату не пускають“.

І знов розкішній місяць травень, що в ньому відзначаємо День Матері! Ми повинні спитати себе, що завдячуємо своїй мамі? Чи тільки фізичне життя, чи може те, чим ми є, чи оте найшляхетніше невловне, що робить нас повновартною людиною?

Мати — це найвірніший наш друг. Щойно тоді, коли ми втрачимо її або доля розділить нас із нею, усвідомлюємо, що вона частина нас і скільки б нам не було років, ми все згадуємо і шукаємо її люблячої руки, що вела нас крізь невідомі стежки на широкий шлях життя. Мати — виховниця поколінь, не тільки своїх дітей, але і внуків. Тому щасливі ті, що мають бабусю. Бабуся — це та особа в родині, що має вже великий досвід пережитого, на все знайде раду, у всьому допоможе й потішить та якій у великій мірі треба завдячувати виховання внуків в українському дусі.

Вона ще надихана рідною землею, нагріта її сонцем, вигодувана її плодами — вона вся ще промінує її духом. Цього не відчувують у такій мірі молоді матері, що вирости поза Україною, але бажають передати своїм дітям любов до далекої України, з якої виводиться їхній рід. І тут роля бабуні не оцінена і незаступна. Вона набирає ще більшої ваги, як колись в Україні, де бабуся була шанованою у своєму роді.

Бабуся сьогоднішнього дня — це модерна поступова жінка в си-

МАТИ Й ДИТИНА

Знизилась хмара срібно-біла
До майдану нашого міського —
Завітала зграя ніжнокрила
На гукання хлопчика малого:
Голуби, голубки, голуб'ята,
Їжою ласуються смачною...
Розсипа малюк дзвінкі зернята
Щедрою веселою рукою.
Як приникне голуб до долоні,
Він його зобидить не посміє.
Він погладить крильця
прохолодні,
І на щоках усміх заясніє.
Пестить русі кучері проміння,
Не шкодуючи тепла м'якого...
Недалеко ненька у затінні
Із любов'ю дивиться на нього.
Бачить, що на ласку він багатий,
Бачить, що хорошу вдачу має...
Ось його уже цілує мати
На руках угору підіймає.
Назива дитину голубочком...
Увляє даль життя велику
І бажає рідному синочку
Бути щедрим на добро довіку.

лі віку. Вона зовсім не відстає від життя і сполучує в собі знання двох світів — рідного, в якому вона виростала та країни нового поселення, в якому вона знайшла своє місце. Оця сполука двох світоглядів дає їй змогу вибрати щонайкращі елементи та передати їх своїм внукам.

Ніяка чужа няня не заступить бабуні, бо ніхто не дасть тієї безмежної любові, ласкавих пестощів, зичливої науки, ніхто так цікаво не розкаже рідної казки чи пісні, як це зробить мати-бабуня. Її внуки — це її рідні діти, яких життям вона дорожить, більше, як своїм.

У матері, як і в бабуні ця велика найшляхетніша любов, яка ніколи не старіється. Тому вона однаковою силою передається дітям і внукам, тут немає границь віку.

І тому в День Матері поклонімся теж бабуням. Вони не ждуть від нас дарунків, тільки любови й задоволення, що вони своїм дітям і

МОЛИТВА БАТЬКІВ

Отче наш небесний, навчи нас стати кращими батьками.

Навчи нас розуміти наших дітей, терпеливо їх вислухати і чесно відповідати на їхні питання.

Не дозволяй нам перебивати їм, чи сперечатись із ними, але дай нам поводитись з ними так само чемно, як ми вимагаємо, щоб вони з нами поводитись. Не допусти, щоб ми колинебудь насміхались з їхніх помилок, чи вдавались до іронії, коли нам не подобається їхня поведінка. Дай, щоб ми ніколи не карали дітей ради задоволення нашого власного почуття сили.

Не дозволяй нам спокушати дітей до брехні, обману, чи нечесности! Нехай вони через нас переконаються, що лиш чесність приносить правдиве щастя.

Зменши, о Господи, нашу нетерпимість, а коли котре з нас стражить терпець, поможи йому вдержати язик за зубами.

Дозволь нам завжди пам'ятати, що наші діти є дітьми і не вимагати від них розсудку дорослих.

Не дай нам відібрати нашим дітям можливість давати собі самим раду і робити власні постанови.

Поблагослови нас щедрістю, щоб ми могли задовольнити їхні справедливі бажання, і відвагою заборонити їм те, що могло б їм пошкодити.

Зроби нас чесними, справедливими і лагідними. А понад усе, о Господи, вчини нас такими, щоб діти любили, шанували і наслідували нас.

Переклад з англійського
МЗО

З Б І Р Н И К КУРС ПРАЦІВНИКІВ ДОШКІЛЛЯ

вміщує

цінну працю Ігоря Винницького
„З проблем розиткової психології дитини“.

— Ціна 2.50 дол. —
Замовляти в Централі СУА

внукам потрібні, що їх слово буде вислухане, а їх рада прийнята, що вони усім нам так дуже дорогі і незаступні.

Осипа Грабовенська

Що скажете про нас ?

СТАРШЕ ПОКОЛІННЯ ВІДХОДИТЬ

Я є однією з тих, що кожного місяця нетерпеливо чекають на журнал. Завжди знаходжу в ньому щось цікавого й нового. Останні два числа були на високому рівні, що ним мо-

ють депортувати китайця. Розправа. Вона й каже йому: — Ти мусиш до тижня оженитися. А він: — Так, я ожениюся. Суддя питає, а з ким? — З Лідєю. — Якто зо мною? — Но так, каже китаєць, — вона ж до мене усміхнулася. Ця жінка перша до мене усміхнулася, отже з нею буду женитися.

Важка є опіка над алькоголіками. Їх треба тримати весь час „над водою“. Раз сказала одному, що сьогодні нема в неї часу для нього, а за хвилину дзвонив із льокалю, що п'є на її здоров'я.

Контакт з усякими людьми, артистами, визначними, чи багатими людьми, дає можливість використати їхні впливи чи гроші на користь потребуючих.

За свою працю одержала Ліда Савойка відзначення від Папи. Мусу сказати, що цю відомість виходу з неї „на силу“. Знаю теж, що висловлювали їй подяку представники малярів у екзилі. Польський поет написав їй присвячений вірш. Італійський музикант скомпонував і награв на платівки пісню для неї.

На стіні у її помешканні висить портрет, виконаний болгарським малярем. На ньому Ліда у хмарах; це так облягають її усі ці чужі справи, якими живе. Інколи приходиться мені на думку, що за тими чужими справами, може не вистачити їй часу на поглядження своїх власних, особистих справ.

На кінець каже Ліда, що вона старається свою працю виконувати якомога найкраще якраз тому, що вона виступає тут, як українка і що їй хочеться, щоб люди різних національностей, з якими вона має діло, мали про нас добру думку і знали, що ми готові помагати кожній людині. У. С.

жемо гордитись. Розумію, що редакції трудно підвищувати рівень журналу; вона мусить шукати „золотої середини“, маючи на увазі доступність журналу для різних читачок. Однак мусимо пам'ятати, що старше покоління відходить, а на його місце приходять Союзняки з іншою освітою і ментальністю. Тому треба підносити рівень журналу, щоб його зміст був цікавий також і тим новим читачкам.

Мирослава Савчак
Бронкс

КІЛЬКА ЗАВВАГ

Я є передплатницею і читачем „Нашого Життя“ від 1951 року та цілий час слідкую за розвитком і змістом цього єдиного журналу для українських жінок у ЗСА.

Переглядаючи річніки „Нашого Життя“, які заховала, стверджую, що журнал мав у цих минулих роках свої кращі і дещо слабші періоди. На мою думку, досі найкращими були числа в 60-их роках.

Дозвольте мені, як журналістці по званні, висловити декілька завваг до Вашого журналу:

1. Журнал мусить задержати свій специфічний характер — жіночого журналу. Тому не може бути в ньому місця на реєстрування чи огляд подій загального порядку. Вони у місячнику будуть видаватися завжди перестарілі й нецікаві.

2. Для великої частини читачів є нецікавими обширні та дуже дрібничкові звіти з діяльності поодиноких Відділів СУА. Ці звіти з діяльності забирають дуже багато місця і тому повинні бути друквані в окремому організаційному Віснику СУА, який можна видавати офсетовим способом, так як це роблять інші наші організації.

3. Відчувається в журналі брак добрих, постійних рецензій на актуальні жіночі твори літератури й мистецтва в міжнародньому та українському житті.

4. В останніх роках було замало оригінальної белетристики пера на-

ших письменниць і журналісток, чи навіть добрих белетристичних перекладів.

5. Реєстрування успіхів українських жінок, передусім цих молодих на професійному полі — незвичайно важливе і може стати джерелом для студій про українських поселенців в Америці.

6. До дискусії на сторінках „Нашого Життя“ на „виховні теми“ добре було б втягнути більше цих жінок, що працюють у молодечих українських організаціях і поширити цю, чи не найважливішу для читачок „Нашого Життя“, ділянку.

Ольга Кузьмович
Бабилон

ЩОМІСЯЦЯ ТРУДИМОСЯ...

Що можу сказати про Наше Життя, коли стою з ним у близькому контакті й не випадає мені, як то кажуть, хвалити свій хвостик. Щомісяця трудимось над ним — редакторка Нашого Життя і ми — друкарі. Докладаємо всіх зусиль, щоб при тих скромних і недостатніх технічних засобах виконати нашу працю якнайкраще. І так місяць за місяцем, наразі, праця йде. Кажу „наразі“, бо в нас, у друкарні, працюють самі старші віком, поза малими вийнятками, а нового нарізку нема. Дай, Боже, щоб воно змінилось, а що зміниться, я в це вірю. Так як вірю, що Наше Життя святкуватиме ще не один ювілей, може вже без теперішніх співробітників, але буде.

На щастя, на здоров'я всім, що роблять добре діло! Степан Микитка
лінотипист

ОДНЕ МАЛЕНЬКЕ БАЖАННЯ

Маю одне маленьке бажання, якщо це було б можливе, щоб журнал виходив із більшою точністю. Я знаю, що не маємо власної друкарні і це трудно. Але можливо, якось можна б побороти ці труднощі. Було б на правду краще, коли б замість місяць пізніше журнал виходив місяць наперед. Бо хоч це не щоденник і всі справи в ньому все одно ще актуальні — це просто справляє неприємне враження. Але це властиво бажання, скероване не до редакції, а до адміністрації журналу. А може друкарні?

Лідія Гарванко
пресова референтка
54 Відділу СУА
у Вільмінгтоні, Дел.

Портрет у хмарах

Уже в ждальні U.S. Catholic Conference (популярно зване — NCWC) вдаряє прихожого різнородність зібраної там публіки. Уривки слов'янських мов, української, польської, чеської, хорватської впереміш із еспанською, французькою та іншими. Люди різні віком, статтю, приналежністю до різних прошарків суспільності, різного звання, формування та рас.

Щоб дістатися до Ліди Савойки треба не тільки терпеливо ждати, але переконати її заскертарку, молоду філіппінку Пампі, що вам необхідно бачитися з нею особисто. Бо Пампі боронить її перед клієнтами, яких є забагато для однієї особи, а при тому є між ними такі, що просто хочуть поговорити, порадитися, шукають потіхи у своєї опікунки „Міс Савойка“.

При бюрку на тлі вікна, з далеким видом на долішню частину Мангеттену ви бачите тендітну жіночу постать. Вона ще розмовляє з одним клієнтом по-українськи, телефонічно поладжує іншого по-німецьки, в міжчасі хтось заглянув, щоб сказати „два слова“ — по-французьки, а ще там хтось по-сербськи, еспанськи, може по-польськи.

Та не тільки переходить з мови на мову дивують і заскакують. Ліда мусить переключатися з однієї справи до другої, зовсім відмінної.

Алеж зачнім від початку. Яке її тут становище та які завдання? Ліда Савойка є репрезентантом NCWC, цебто National Catholic Welfare Conference, а тепер United States Catholic Conference в Бюрі Immigration & Naturalization Service. Вона виступає у ролі адвоката перед еміграційним Судом, що рішає справи права на побут у ЗСА та справи депортації і тим подібні.

Це так би мовити одна роля. Друга це її властива професія суспільного працівника (social worker).

З цих двох роль виникає властиве заняття Ліди Савойки. Треба підкреслити, що можуть тут зголошуватися люди різного віру-

вання, народности, раси. Та коли до неї зголошуються люди, то несуть зі собою не тільки паспорт та візу. Вони приходять із цілим навантаженням своєї особовости. І залежно від того Ліда мусить переключатися не тільки з мови на мову, але з однієї ментальности, яка впливає з культури, раси, виховання, формування, на другу. Інакше ж бо треба говорити і полагоджувати справи китайця, інакше альбанця. Інакше здорової людини, інакше алькоголіка, бо і такі бувають клієнтами Ліди Савойки. Не тільки знання психології, але і досвід навчив її достосувати свою поведінку до обставин та людей, з якими має діло. Треба тут теж погодити чоловічу рішучість з жіночою добротою та виrozumінням. Треба бути рішучим та не раз строгим, щоб зберегти авторитет так перед клієнтами, як і перед урядовими чинниками, а при тому треба виказувати зрозуміння та співчуття, бо цього ці не раз нещасні, прибиті горем, а то й не зовсім нормальні люди потребують та очікують.

Таємниця того, що, як я зауважила, більшість клієнтів намагається дістатися саме до неї, лежить у тому, що всі чужі справи стають її власними і всі трактує вона як такі, що мусять бути поладжені. Кого вона візьме у свою опіку, той може бути певним, що всі можливі засоби для поладження справи будуть використані. Про заангажування у справах клієнтів говорить ось який цікавий випадок.

90-літній пан, українець приніс квиток на поворотну дорогу з проханням, замінити його на гроші, бо ж він не вертається. Та біда в тому, що квиток ...із 1924 року. Ліда звикла так перейматися кожною справою, що почала заходити...

Найбільше вдаряє різнородність клієнтелі. Від бувших пануючих голов, прем'єрів, наслідників престолу до кримінальних типів.

З цікавих випадків, що їх неможливо тут описати, можна згадати про мадаря, який відсидів кільканадцять літ у тюрмі тому,

П-на Ліда Савойка
Social worker, Miss Lydia Savoyka,
now with U. S. Catholic Welfare
Conference

що в часі якоїсь бійки на вулиці подав руку лежачому. Тільки його застали при пошкодженому і його судили. Вийшов після кільканадцяти років і власне Ліда виступала в справі відшкодування для нього.

Клієнти уважають її своєю опікункою до тієї міри, що приносять їй до узгіднення... проект на свій гробівець, або п'яніст радиться, яку програму приготувати на свій виступ.

Раз стрічаю у Ліди молодого югослав'янина, який сам каже, що завдяки Ліді він оженився. Іншим разом застаю в бюрі уже після урядових годин малу 5-літню дівчинку. Це одна з таких, що Ліда є їх правним опікуном. Її мати приїхала тут з Тринідаду на кобальтове лікування, але ж вона безнадійно хвора і тому уже заздалегідь признано для дитини опікуна. Це зрештою не одна „дитина Ліди“. Є хлопці з Ізраеля, малі танцюристи Ватузі (які вже переросли свою опікунку).

Як вона попала на таку працю? Припадково, але тепер уже живе нею. Її трудність, але і те, що захоплює в ній — це конечність переключатися. Треба числитися з психологією, ментальністю, звичаями усяких народів. На початку праці мала з цього приводу неприємні пригоди, як ось таку: Ма-

Нові докторати

Недавно тому перейшла через нашу пресу вістка про те, що Колумбійський університет признав ступінь доктора філософії в галузі історичних наук Марті Богачевській-Хом'як із Нью Йорку.

В 1965 р. ми вже подали сільветку цієї молодой наукової сили. Народилася в Сокалі в Галичині у родині д-ра Данила і Ростислави Богачевських. У 1960 р. закінчила Пеннсилвенійський університет, де здобула ступінь бакалавра. Чергового року здобула ступінь магістра в Колумбійському університеті. Її магістерська теза була друкована в 1967 р. п. н. „Весна Народу: Українці в Східній Галичині 1848 р.“.

З 1964 р. М. Богачевська-Хом'як викладає на університетах у галузі історії Східної Європи: спершу у Ферлі Дікінсон університеті в Тінек, Н. Дж., а потім у Сітон Гол університеті в Савт Орендж, Н. Дж. Тепер стала викладачем Мангаттенвіл Каледжу в Пурчез, Н. Й. з рангою „асистент-професора“.

Д-р Марта Богачевська-Хом'як одружена з журналістом Ростиславом Л. Хом'яком. У них є донечка Таня, якій тепер сповнились два роки.

**

Єлисавета Добровольська народилася в 1941 р. в Австрії. В 1951 р. разом із своїми батьками вона переїхала

Д-р Марта Богачевська-Хом'як
Mrs. Martha Bohachevsky Chomiak
got her Ph.D. degree in East European history

З позинів Окр. Рад Бюро Суспільної Опіки

Виконуючи завдання суспільної опіки наша Окружна Рада перевела в життя резолюції 14. Конвенції США. Це було — заснування Фонду Наглої Потреби, Гуртка Добровільної Жіночої Допомоги і Бюра-Порадні. На нарадах Комісії Сусп. Опіки на XV. Конвенції можна було ствердити, що виконанням цих резолюцій не могли виказатись інші Округи, окрім філадельфійської.

Про наше Бюро Суспільної Опіки була обширна стаття в нашому журналі ч. 5, 1968 р. Тут пригадаю лиш, що його створено у жовтні 1967 р. з ініціативи Окружної Ради США, а при співпраці 12 Відділу Укр. Зол. Хреста і Відділу „Самопоміч“ у Шикаго. Основною напрямною Бюра Сусп. Опіки є несення моральної і матеріальної помочі потребуючим нашої спільности, підтримка родини в нещасті, проблеми старших віком громадян, а не раз і молодой людини на роздоріжжі. Гідною подиву є повна посвята безінтересовна праця керівника Бюра п-ні Катерини Гульчій, що служить справі своїм фаховим знанням і досвідом. За час існування Бюра полагджено 179 справ. У цьому році було 20 випадків вистарання платні сусп. забезпечення, 25 випадків міської і шпитальної допомоги, 45 еміграційних справ (злучення родини), 7 випадків громадянських паперів і натуралізації, 19 справ різного характеру, кілька випадків молодечого злочинства, безробіття і мешкання.

Цей великий осяг у поборюванні вбогости завдячуємо спіль-

ла до ЗСА. Щоб заспокоїти перші потреби, батьки спочатку працювали на фермі в Массачусетс, але вже в рік пізніше переїхали до Омага в Небрасці, де живуть і досі. Батько Григорій і мати Йоанна тяжко працювали. Початки були нелегкі. Єлисавета скінчила початкову і середню школу з дуже добрим успіхом. Потім вона здобула диплом бакалавра, а ще пізніше в університеті Крейтон в Омага здобула докторат медицини в 1968 р. На однорічну практику виїхала до Швайцарії.

П-ні Катерина Гульчій
Mrs. Katherine Hulchiy is conducting a Ukrainian Welfare Bureau in Chicago, Ill.

ним зусиллям нашої громади та невтомній праці керівника Бюра.

Співпрацюючі організації відбули ряд сходин. Запроваджено книговодство, обговорено плян здобування фондів та адміністрування Бюра. Картотеку клієнтів Бюра виконала з великим умінням і вкладом праці п-ні Оксана Добрянська. Дальше провадить це п-ні Ірина Левицька.

Дальша робота референтури суспільної опіки впливає з потреб, на які нас напровадила згадана Порадня. У березні ми перевели „Писанку для незаможних“. У листопаді розпочали передсвяточний „Похід милосердя“, звертаючись із збірковими листами до Відділів США, до наших організацій, торговельних установ та до людей доброї волі. Вислід і розподіл став відомий у половині січня.

Здобувши досвід у цій праці можемо сказати, що суспільна опіка США, діючи в нових умовах, повинна впровадити в діловодство елемент фаховости, доцільного використання і знання розпорядків і законів. У нашій Окрузі потрібна молода сила, яка під фаховим проводом керівника Бюра набувала б досвіду у виконанні поступляту помочі ближньому.

Софія Сокологорська
референтка сусп. опіки
Окружної Ради США
у Шикаго

ЗАМОВЛЯЙТЕ

д-ра І. Нагаєвського

РІВНОАПОСТОЛЬНА СВ. ОЛЬГА

життєпис нашої святої

Ціна \$1.00

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ШИКАГО, ІЛЛ.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 3. січня 1969 р. відійшла у вічність бл. п. **Анна Кошіль**, проживши 77 років. Покійна була активною членкою 36 Відділу СУА, що був заснований 25. лютого 1932 р. Чоловік Покійної бл. п. Дмитро Кошіль, по-

Бл. п. Анна Кошіль

Late Anna Koshil, member of UN-WLA Branch 36, Chicago, Ill.

мер у 1967 р. Обидвоє були жертвеними громадянами і парохіянами церкви Різдва Пресв. Богородиці. Покійна була не тільки членкою СУА, але також її доня Вікторія є активною членкою нашого Відділу.

Покійна полишила у смутку єдину дочку Вікторію Ларсон, брата Василя Багрія в Канаді, небожа Івана Шпартала, що жив разом із подружжям Кошелів від хвилини свого приїзду до ЗСА, двоє внуків, Роберта і Муріель та двоє правнуків.

З великим жалем і сумом попросили довголітню Союзянку членки 36 Відділу і вся наша громада. Нехай американська земля буде їй легкою!

Управа 36 Відділу СУА у Шикаго

ДІТРОЙТ, МИШ.

Ділимося сумною вісткою з членством СУА, що 1. березня 1969 р. відійшла у вічність у віці 83 літ наша добра членка бл. п. **Кароліна Цимбалюк**. Народилася в с. Сков'ятин, пов. Борщів. Належала до 5 Відділу СУА, до Сеґстріцтва Преч. Діви Марії і до Апостольства Молитви. У кожному

У ЮВІЛЕЙНОМУ ЗМАГУ

Ювілейний рік Нашого Життя приніс живе зацікавлення нашим журналом. Бачимо його не лиш у привітах Окр. Рад і Відділів СУА, та у відгуку на наше опитування. А передусім у приєднуванні нових передплатниць, що його доконали наші пресові референтки й наші прихильниці. Це наглядний доказ їх уваги й прихильності для нашого журналу. Щиро дякуємо їм за те!

Пригадуємо: За 5 приєднаних передплатниць належить їм одна дарова передплата або книжки нашого видання вартости 5 дол.

Приєднали в останньому часі:

Наталія Білик, Ньюарк	1	Олександра Княжинська, Джерзі	1
Анна Баланчук, Вілмінгтон	1	Ситі (71 Відд.)	1
Леонтія Боднарук, Дітройт	1	Ольга Кушнір, Гемилтон	1
Марія Чайковська, Філядельфія	1	Ярослава Кобрин, Честер (13 В.)	1
Марія Дзякан, Нью Гейвен	1	Марія Колитик, Дітройт	2
Таїса Децик, Провіденс (25 Відд.)	1	Юстина Коробій, Фініксвіл	1
Марія Гузар, Блу-Бел	2	Євдокія Кахній, Дітройт (5 Відд.)	2
Марія Гарасимів, Гартфорд	1	Софія Ліщинська, Філя. (10 Відд.)	1
Марія Грушкевич, Клівленд (33 В.)	1	Стефанія Лукомська, Нью Гейвен	1
Сальвіна Іваницька, Акрон (7 В.)	1	Олена Мелінішин, Шикаго (36 В.)	2
Д-р Євгена Ержківська, Сиракюзи (68 Відд.)	5	Стефанія Мороз, Нью Йорк	1
Ярослава Кукіль, Гартфорд	1	Анастасія Жилава, Філя. (43 В.)	1
		Рома Опалевич, Торонто	2

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

з товариств була доброю і жертвенною членкою.

Полишила у глибокому смутку єдину дочку Надію, заміжну Рудольф, двоє внуків, Теодора й Арлін та 7 правнуків.

Похорон Покійної відбувся 5. березня 1969 р. при участі великого числа Союзянок і членок інших товариств, що відпровадили її на вічний спочинок. На цвинтарі попрощала Покійну від усіх організацій з великим жалем п-ні Анастасія Біловус.

Спи спокійно, дорога Союзяно, а земля Вашингтона нехай Тобі буде легкою!

Софія Голуб

секр. 5 Відділу СУА
ім. княгині Ольги

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Кароліни Цимбалюк складаємо 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

5 Відділ СУА ім. кн. Ольги в Дітройті

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу нашого друга і краєна бл. п. інж. Богдана Турка складаємо жертву на Фонд Мати й Дитина, а дружині, доні й цілій рідні висловлюємо наше щире й глибоке співчуття

Володимир і Ольга Колодій
Ньюберри, Півд. Кароліна

ПО Д Я К А

Волею Всевишнього відійшла від нас дорога Дружина, Мама та Бабуня бл. п. **Марія Захарків**. Прибита горем хотіла б я зложити сердечну подяку Союзянкам 59 Відділу СУА, всім приятелям та знайомим за вислови співчуття, пожертви (в сумі 69 дол.) на Фонд П'ятсот, квіти та Служби Божі. Щиро дякую всім, що не жаліли часу і труду, та прийшли на панахиди та похорон і допомогли своїми автами у похороні, щоб тим способом віддати їй останню прислугу. Дуже дякую п-ні Анні Полішук за безкоштовне приготування тризни після похорону. Цю працю ми дуже цінимо, тому, що ніхто з членів родини, в цей тяжкий час, не міг би був цим зайнятись. Рівнож сердечно дякую всім, що добрим словом та ділом старались облегшити наше горе. Хай Всевишній нагородить усіх сторицею, та довгим і щасливим життям, а душі Покійної дасть вічний спокій.

З цього приводу жертвую 10 дол. на пресовий фонд, а 15 дол. на Фонд Мати й Дитина.

АННА СТЕЛЬМАХ, дочка з родинною.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Мілі Наконечної складаю 10 дол. на Фонд Мати й Дитина

Аза С. Іванчук
Нордридж, Каліф.

Вісті з Централі

Вже проминув Великий час, що скріпив нас своїм єднанням із родиною і громадою. Ми очистили свою душу, вітаючи Воскресення Христове і відчували тисячелітню народню культуру в наших обрядах. Тепер продовжуємо роботу у наших Відділах, щоб добре використати весняний час.

Місяці березень і квітень присвячені **суспільній опіці** в нашій організації. В округах Шикаго, Дітройт і Клівленд відбудуться Конференції Референток сусп. опіки, а в інших започаткуємо реєстрацію всіх потребуючих, до якої закликає референтка п-ні Марія Химинець. Це допоможе нам дістати ясну картину того, чого від нас громада вимагає.

З радістю подаємо до відома, що в останньому часі заснувались два нові Відділи. Заходами Окр. Ради СУА в Шикаго постав дня 23. лютого 1969 р. новий Відділ у Манстері, Інд., який дістав пор. число 102. А 2. березня 1969 р. заходами Окр. Ради СУА у Нью Йорку заснувався новий Відділ у Гемстеді, Л. А., що дістав пор. число 103. Вітаємо п-ні Наталію Шую, голову 102 Відділу, і п-ні Ольгу Курчак, голову 103 Відділу, і бажаємо успіху в дальшій праці!

Перед святами Воскресення Христового розіслали ми обіжник до нашого членства й радимо відчитати його на найближчих сходинах. Разом із ним осягнув Вас огляд обрядів з **Матеріалів Культ. Освітньої Комісії** СУА п. н. „Страсний Четвер“. Його написала п-ні Наталія Чапленко, культ. освітня референтка Гол. Управи. Цей вислід наших обрядових студій можна б відчитати у часі Свяченого чи іншої святочної зустрічі.

Впорядковуючи господарство Відділу треба пам'ятати про **вплату належностей** до Централі. Найкраще поділити їх на дві частини: річну вкладку й обов'язкові фонди внести тепер, а Фонд Централі вирівняти восени, коли вже членки вирівняють свої вкладки. До тепер це виконали Відділи 24, 82 і 96.

Екзекутива СУА

Вітаємо!

Округою, що прислала завжди скоро й точно список новоприєднаних членок — є округа Рочестеру. Цього року ще не маємо вісток від усіх Відділів, але вони напевне прийдуть пізніше. Їх усіх щиро вітаємо в нашій організованій сім'ї!

Приєднали нових членок у 1968 році:

49 ВІДДІЛ СУА, БОФАЛО:

Марія Паньків
Ореста Перейма

57 ВІДДІЛ СУА, ЮТІКА:

Раїса Грега
Ольга Закревська
Марія Косар
Надія Фалинська

99 ВІДДІЛ СУА, ВОТЕВЛІТ:

Богданна Бережанська
Джені Ігнатолі

Емілія Коуэр
Февронія Кошикар
Теодозія Кушнір
Дарія Мокій
Любомира Мокій
Катерина Мочульська
Галина Пелех
Ольга Сенета
Марія Скалій
Катерина Терлецька
Теодозія Шевчук
Катерина Ярушевська

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу далеку могилу бл. п. Марії Нестор, матері п-ні Марії Граб, скарбнички нашого Відділу, складаємо 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Управа і членство
100 Відділу СУА у Картереті

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогого, невіджалуваної пам'яті проф. Івана Боднара, що недавно помер у Львові, його колишні учениці складають свої пожертви в сумі 75 дол. на потреби Осередку НТШ в Сарселі, Франція:

Мирослава Кондра, Теодозія Брикович, Володимира Брикович, Олена Кульчицька, Мирося Палевич, Наталя Лопатинська, Стефа Озарків, М. Михайлевська, Євгенія Онуферко, Ольга Серета, Дарія Чорнодольська, Нуся Сатурська, Лідія Шав'як, Слава Гук та Ірена Пік.

У 50-ту РІЧНИЦЮ СМЕРТІ і в пам'ять моєї незабутньої Матері складаю 10 дол. на Фонд Бабусі

Маркіян Грабовенський
Філадельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. інж. Богдана Турка складаємо 20 дол. на Укр. Католический Університет у Римі

С. і В. Буцики, Торонто

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Ростислави Темницької складаю 5 доларів на пресовий фонд Нашого Життя, а дітям Покійної цією дорогою висловлюю щире співчуття.

Аня Літинська, Філадельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу дорогої мені бл. п. Євгенії Грам'як складаю 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Д-р Іванна Ратич, Едісон

У ПАМ'ЯТЬ покійної матері складаю 5 дол. на Фонд Мати й Дитина

Вікторія Ларсон, Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Івана Боднара, суспільного діяча в Тернопільщині, складаю 5 дол. на Бібліотеку ім. Симона Петлюри в Парижі

Галя Скорецька, Нью Йорк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. проф. Володимира Смаль-Стоцького складаємо 10 дол. на Фонд Пятсот

Марія і Мирон Кузьми
Сиракузи, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Семена Дем'яника складаю 5 дол. на Фонд Мати й Дитина

Наталія Мартинюк
Філадельфія

Три громадській роботі

НЮ ЙОРК, Н. Й. Вишивані Вечерниці

Дня 1. лютого 1969 року, заходами Окр. Ради СУА, відбулись як і торік Вишивані Вечерниці. Участь у Вечерницях взяли Відділи: 1, 4, 8, 21, 35, 53, 66, 71, 72, 73, 82, 83 і 89. Як кожного року перед тим, на Вечерниці прибуло багато пань і їх донь у прекрасних вишивках. Можна сміло сказати, що були там взори з усіх закутин нашої землі. До журі входили пані: О. Сливка, Г. Лисько, М. Рейнєрович, Г. Титла і Ю. Федорович. По перегляді усіх вишивок рішили дати нагороди і відзначення за наступні моделі: I. нагороду за довгу вечірню сукню, оригінальний волинський взір, — п-ні Чічка-Андрієнко. Нагороди за короткі сукні одержали: I. нагороду п-на Христя Камінська (модерно приміщена вишивка), II. нагороду п-на Марія Лесів (чорна і червона краска на льняному полотні, до того вишивана торбинка з тої самої матерії), III. нагороду п-ні Софія Данилович (сокальський стилізований взір на льнянім сірим полотні). Нагороди за блюзки: пп. Анна Дармограй, Катерина Елісія і Євгенія Полтава. Нагороду за вишивану чоловічу сорочку одержав п. Володимир Касієк. Признання і відзначення дістали пп. Ярема Бачинський і Лев Марків. Відзначення за вишивані блюзки: пп. Анна Корпун, Ірина Хом'юк, Маруся Шевчук, Анна Палюх і Олександра Перос. Відзначено короткі сукні: пп. Христина Навроцька, Надія Масна, Оля Гірка і Стефанія Базилюк із Бріджпорту, Конн. Особливе відзначення припало п-ні Олені Назар за мальованку львівської області, яка складалась із двох частин: сукні, жакета і торбинки. Нагороду за вишивану краватку одержав п. Борис Берест. Як бачимо Журі мало неабияке завдання, переглянути всі вишивки і видати свою справедливу оцінку.

Як звичайно, на Вишиваних Вечерницях вибирають Королеву тих Вечерниць. Цього року вибір впав на гарну молоденьку студентку, Марійку Криль. П-на Марійка студіює в Бронкс Кавнті Каледж і задумує ста-

ти вчителькою. У тому бажаємо їй багато щастя! Марійка, теперішня королева, мала чорну сукню з помаран-

П-на Марійка Криль, королева Вишиваних Вечерниць у Нью Йорку

чевою вишивкою. Принцесами її вибрано Христину Сливінську і Варвару Лис, також у вишиваних сукнях. Акту коронації довершила, як звичайно, королева з попередніх Вечерниць.

Надзвичайною точкою Вечерниць була поява гітаристок Пластового 30-го Куреня, Станиці в Нью Йорку, під керівництвом Квітки Цісик, що відспівали кілька пісень, за які присутні нагородили їх бурхливими оплесками. Оркестра „Мрія“ забавляла гостей до 2-ої години по півночі. Провід оркестри спочивав у руках Ірини Біскуп. Порядок залі і столів був у руках пань Софії Серафин і Іванни Бенцаль. Печиво до буфету подарували майже всі Відділи і багато членок, а заряд буфету був у досвідчених руках п-ні Катрусі Папуги, що мала до помочі інших пань. При білетовій касі трудилась цілий час наша солідна касієрка п-ні Галя Гошовська, а при буфетовій касі довголітня Союзянка п-ні Анна Кізіма.

Назагал, Вишивані Вечерниці все бувають успішні, бо тут зустрічається молодь, яка, можливо, не все може дозволити собі на вищі оплати. Окр. Рада СУА повинна продовжувати того роду імпрези, бо молодь, як кожна молодь, любить забави і хоче бавитись.

М. Демидчук
пресова референтка

Річні збори 4 Відділу СУА

Дата: 15. грудня 1968 р.

Збори відкрила голова п-ні Анна Кізіма молитвою.

Президія: п-ні Іванна Бенцаль, голова, п-ні Софія Серафин, секретарка.

Протокол останніх Річних Зборів відчитала п-ні С. Серафин.

Звітували членки Управи — п-ні Анна Кізіма, голова, п-ні Софія Серафин, секретарка, п-ні Іванна Бенцаль, заступниця і пресова реф., п-ні Кароліна Барщевська, касієрка та референтки — п-ні Таня Сиротюк організаційна, п-ні Ксеня Баб'як сусп. опіки, п-ні Юлія Піщак господарська, пп. Розалія Мацюк і Юлія Федорович кореспонденційні.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: У діловому році відбулося 10 ширших сходин. Відділ вислав делегатку на Конвенцію СУА. Його представниця бере участь у нарадах Об'єданого К-ту м. Нью Йорку.

б) Сусп. опіка: Референтка відвідує хворих вдома і в шпиталі. Вислала одягові пачки до Бельгії і Польщі.

в) Господарська: Референтка приготує буфет на чайні вечори, Свячене й свято о. Миколая.

ВИРАЗ СПІВЧУТТЯ

Висловлюємо сердечні вирази співчуття нашій членці, дорогій п-ні Марії Ржепещькій і достойній родині з приводу смерті батька бл. п. проф. Івана Боднара та складаємо 10 дол. на Фонд П'ятсот.

Управа Окр. Ради СУА
в Нью Йорку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогого нам бл. п. інж. Богдана Турка складаю на Фонд Опіки на Інваліда-ми 10 дол.

Марія Івашко, Торонто

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Юлія Федорович, голова, ствердила, що діловодство Відділу є в найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори ухвалили.

У дискусії над звітами всі брали участь та висловили признання уступаючій Управі.

Нова Управа: п-ні Анна Кізіма, голова, п-ні Іванна Бенцаль, заступниця, п-ні Софія Серафим, секретарка, п-ні Кароліна Барщевська, касієрка. Референтками стали — п-ні Таня Сиротюк організаційною, пп. Розалія Мацюк і Юлія Феорович кореспондентськими, пп. Єва Дорош, Ксеня Баб'як і Євкія Ликтей сусп. опіки, п-ні Іванна Бенцаль пресою, п-ні Юлія Пішак господарською.

Контр. Комісія: п-ні Юлія Федорович, голова, пп. Егнес Ярема й Анна Гивель, члени.

Збори закрила перевибрана голова, подякувавши всім за співпрацю. Збори закінчено смачною перекусом.

Іванна П. Бенцаль
пресова референтка

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Із діяльності 16 Відділу СУА

Дня 17. листопада 1968 р. наш Відділ улаштував виставку нар. мистецтва, що охоплювала різні його ділянки. Над усім домінували вишивки з різних частин України, використані для одягу або хатньої обстановки. Все було дуже вдало розміщене, що у великій мірі завдячуємо голові Відділу п-ні Мирославі Петришак. Із нею співпрацювали членки нашого Відділу, що її підготовляли і присвятили весь той день для виставки. Це були — пп. Соня Покотило, Неля Дмитришин, Оля Таратула, Одарка Король.

Слід згадати, що й цього разу проф.

Тадей Петришак посилив нашу виставку своїми картинами. На них були історичні мотиви (Відчитання 4-го універсалу на Софійській площі, Т. Шевченко з княжною Репніною) та гарні українські краєвиди. За цю участь п. Професорові щиро дякуємо.

Шкода лише, що цього разу не було між нами п-ні Марійки Паньків. Ще торік у липні вона виїхала з родини на схід. Її дбайливої співпраці бракує не тільки у нашому Відділі, але й у Пласті, де вона була членом.

Під час виставки гості мали нагоду випити чайок і перекусити солодощами, що їх зладили наші пані під керівництвом п-ні Ніни Микуляк. Виставку відвідало багато гостей, що з повним вдовіллям покидали залю.

Союзняки ще довго поралися, закриваючи виставку. І незабаром повіяло пустою з кутів залі, де недавно тому цвіли кольорами вишивки і картини.

Ольга Луцик
культ.-освітня реф.

ШІКАГО, ІЛЛ.

Річні Збори 22 Відділу СУА

Дата: 3. грудня 1968 р.

Збори відкрила молитвою голова п-ні Марія Юзефович.

Президія: п-ні Евстахія Струтинська, голова, п-ні Марія Гриневич, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні Марія Юзефович, голова, п-ні Марія Семків, заступниця, п-ні Ірина Дурбак, секретарка, п-ні Дарія Менцінська, касієрка, та референтки — п-ні Галя Янчин організації, п-ні Анна Білинська культ.-освітня, п-ні Марія Хрептовська сусп. опіки, п-ні Ольга Мицанка господарська, п-ні Надія Дзидзан фінансова, п-ні Любомира Денисюк пресою, п-ні Анна Васильовська зв'язків, п-ні Уляна Терлецька радієва колегія, п-ні Ольга Мартинюк хронікарка, п-ні Марія Погорецька бібліотекарка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Ширші сходни членства відбувалися щомісяця. Членки Відділу брали активну участь у підготові 15-ої Конвенції СУА в Шикаго, в тому 15 членок Відділу належало до Конвенційного Комітету. Вписалося до Відділу 6 нових членок.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На ширших сходинах виголошено реферати і відбувалися гутірки на різні актуальні теми. Зокрема в рамках

сходни Відділу вшановано двох діячів української культури. Малярка Марія Гарасовська-Дачишин виголосила доповідь про творчість бл. п. мистця Бориса Крюкова і членки при цій нагоді познайомилися з його мистецькою творчістю з приватних колекцій. При відзначенні Листопадових Роковин п-ні Зеновія Левницька подала мистецьку біографію п. наг. „Роман Купчинський, співець стрілецьких пісень“. П-ні Анна Білинська виголосила слово про Листопад. У квітні відбулися Святкові Сходини присвячені для вияву солідарності з українським народом на рідних землях. Доповідь „Біла Книга сторозтерзаної України — Лихо з розуму В. Чорновола“ виголосила п-ні Софія Крупка. Прочитано з цієї книги деякі уривки. Восени Відділ улаштував традиційні Вишивані Вечерниці, на яких відзначено і нагороджено найкращі вишивані одяги. Членки Відділу приймали активну участь у привітальних святкуваннях у честь Верховного Архієпископа Кардинала Йосифа Сліпого під час його перебування в Шикаго.

в) Сусп. опіка: Відділ опікується двома школами: в Бельгії й у Мінхені, допомагаючи їм місячними грошовими дотаціями. Відділ цього року, як і попередніми роками, опікувався трьома бабусями, висилаючи через Централю місячні допомоги по 5 дол. кожній. Вислано 8 пачок до Бразилії з одягом і шкільними підручниками. Відділ складає пожертви на різні харитативні цілі, а в тому також на Фонд Наглої Потреби.

г) Господарська: Членки госп. референтури приготували каву й солодку на ширші сходни і зайняли буфетом під час Вишиваних Вечерниць.

г) Пресою: Дописи про діяльність Відділу були поміщені в місцевій пресі, в щоденнику „Свобода“ і в журналі „Наше Життя“. Крім того поміщено в пресі оголошення про імпрезу.

д) Зв'язки: Відділ взяв участь у популярній інтернаціональній імпрезі міста „Різдво кругом світу“, в програмі якої влаштовано мистецький вечір з пантомімою п-ні Орисі Гарасовської п. н. „Україна в поклони Новонародженому Христові“. Імпреза відбулася в Музею Науки та Індустрії, в якому були прибрані ялинки різних національностей, а між ними пишалася одна з найкращих — укра-

Із Свят-Вечора 23 Відділу СУА в Дітройті:
Christmas performance of UNWLA Branch 23 in Detroit, Mich.

їнська ялинка. Делегатка Відділу брала участь у Конвенції Іллінойської Федерації Жіночих Клубів. Референтка зв'язків приймала участь у містецькій частині у відзначенні 150-ліття святкування стейту Ілліной.

е) Радієва: Радієві передачі Відділу відбувалися кожної п'ятниці, за винятком вакаційних місяців, на радіо-програмі п-ва Л. і С. Самбірських. Переведено 36 передач на різномірні теми.

е) Фінансова: Головним джерелом прибутків були коляда та імпрези. З поважніших пожертв Відділ виплатив у минулому році 50 дол. на видання монографії „Корпус Січових Стрільців“, 300 дол. на Катедру Українознавства при Гарвардському університеті. З переведеної збірки на видання книжки в пам'ять бл. п. Марії Яримович передано до ОПДЛ 254 дол.

Бібліотека Відділу збільшилася і має тепер 108 книжок.

Хронікарка збирала статті та світліни з діяльності Відділу.

Контр. Комісія: Іменем її промовила п-ні Марія Ванджура й поставила внесок на уділення абсолюторії. Внесок прийнято одностайно.

Нова Управа: п-ні Марія Семків, голова, п-ні Ольга Мартинюк, заступниці, п-ні Ірина Дурбак і п-ні Анна Косачевич секретарки, п-ні Дарія Менціньська, касієрка. Референтури: п-ні Галя Янчишин організаційна, а пп. Олена Чуба, Ліна Басюк, Неоніла Ващинська — члени референтури; п-ні Анна Білинська культ.-освітня, а

пп. Софія Крупка й Ольга Гоевич — члени референтури; п-ні Марія Хрептовська сусп. опіка, а пп. Ангеліна Майка і Марія Кецала — члени референтури; п-ні Надія Дзидзан, фінансова реф.; пп. Наталія Яворська і Марія Гриневич — госп. референтки; п-ні Уляна Терлецька, голова радієвої колегії, пп. Рома Турянська, Ярослава Фаріон, Орися Гладка і Люся Самбірська — члени; п-ні Анна Васильовська референтка зв'язків; п-ні Любомира Денисюк пресова; пп. Марія Погорецька й Анізія Струць — бібліотекарки.

Контр. Комісія: пп. Марія Ванджура, Марія Юзефович, Софія Сокологорська.

Збори закрила нововибрана голова зверненням до нової Управи і до всіх членок із проханням про успішну співпрацю.

Любомира Денисюк
пресова референтка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Свят-Вечір 23 Відділу СУА

Влаштування Свят-Вечора вже увійшло в традицію нашого Відділу. Щороку влаштовуємо його з іншою сценічною картиною і тому він проходить з успіхом, як і тепер 6. січня 1969 р. У залі шкільної аудиторії св. Івана Хрестителя свято відкрила голова п-ні Марія Честух, вітаючи гостей, що численно прибули. Передала ведення дальшої програми своїй заступниці п-ні Катерині Хом'як. В гар-

но опрацьованій доповіді вона представила звичай Свят-Вечора в Україні. Відкрилась куртина і присутні побачили сцену, святочно удекоровану. Ікони були прибрані вишитими рушниками. Українську родину грали п. Андрій Повшок (дідуся), п-ні Анна Дембіцька (бабуня), діти Павло і Катруся (К. і В. Гарді). Дальше ввійшли на сцену колядники з Рідної Школи і звідарі, усі зодягнені в народні строї й заколядували.

У ході дальшої програми членки Відділу відспівали низку коляд.

Дальше п-ні Хом'як попросила до слова о. монс. Богневича, що виголосив гарну промову про святкування Різдва Христового. Зчерги промовила п-ні Стефанія Дуб, голова Окр. Ради. Щирими словами вона навітлила значення наших традицій. Святочну декларацію виголосила п-ні Марія Честух п. н. „Святий Вечір“ пера Константини Малицької. Вішугвання Святого Вечора зложили пп. Повшок, Палер і Кішук і їх, як і дітей п-ва Гарді, які відспівали низку колядок, нагородили всі гучними оплесками. Тоді о. монс. Богневич провів молитву і розпочалась Свята Вечера.

Членки подавали на стіл смачні страви, що їх зладив Комітет Підприємств з п-ні Павлиною Боднар на чолі. До вечері засвітили кольорові свічки, що були розставлені на гарно накритих столах.

На закінчення вечері промовив о. Ярмач. Він зложив побажання і признання 23 Відділові СУА за те, що так плекає святочні традиції в Америці. На закінчення програми п-ні Честух подякувала виконавцям за гарно виконані точки програми, Комітетові Підприємств за смачні страви, пані товстмастер за проведення програми, а присутнім за участь. Прибув репортер газети Вест Сайд Кур'єр, що помістив допис і світліну в американському часописі.

Колядою Бог Предвічний і молитвою, що її провів о. Ярмач, закінчено наш традиційний Свят-Вечір.

Ксеня Палер
рек. секретарка

Святочні сходини 26 Відділу СУА

Вранці 16. лютого 1969 р. відправив о. В. Гавліч Службу Божу за упокій душі Ольги Басараб та дав коротке вияснення — хто вона була і за що згинула. Того самого дня по обіді з-

бралися членки в парохіальному домі (де вже великий образ Ольги був прибраний рушниками) на святочні сходи. Відкрила сходи голова п-ні Анна Ганиш та попросила всіх вшанувати пам'ять Ольги Басараб мовчанкою. У своєму вступному слові голова підкреслила, що зійшлися ми тут скріпити і відновити себе духовно, на хвилину забути нашу буденщину та перенестися у світ героїв. Дуже вдалий реферат виголосила культ.-освітня референтка п-ні І. Решетилевич, а п-ні Євгенія Українець віддеклямувала вірш „В роковини мученицької смерті Ольги Басараб“ Степана Мусійчука. Накінець п-ні Ганиш закликала членок до єдності й співпраці та запросила всіх до перекуски й кави, при чому полагоджено кілька біжучих справ. З тієї нагоди членки зібрали між собою 26 дол., з чого призначено: 15 дол. на пресовий фонд Н. Ж., 5 дол. для „Бабусі“, а 6 дол. на покриття коштів перекуски.

Союзянка

ОЗОН ПАРК, Н. Й.

Річні Збори 35 Відділу СУА

Дата: 12. січня 1969 р.

Збори відкрила голова п-ні А. Опарик, секретарювала п-ні Анна Кокільська. Прочитаний протокол прийнято без змін.

Звіт зложила голова п-ні А. Опарик.
Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начисляє 31 членок, у тому 5 новоприйнятих. Відбуто 6 ширших сходів і 4 засідання Управи. Відділ брав участь у Конференції Організаційних Референток.

У травні відвідали Відділ містоголова Гол. Управи п-ні Лідія Бурачинська, голова Окр. Ради п-ні О. Рак і культ.-освітня референтка п-ні Н. Чапленко.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ відбув прогульку до Музею Народнього Мистецтва в Нью Йорку та вивчив 5 Різдяних запитників. 26. травня 1968 відбулося посвячення національного прапора Відділу і прийняття спільно з Відділом СУМА, що також посвячував свій прапор. Членки Відділу взяли численну участь у Вишиваних Вечерницях Окр. Ради і в маніфестації в Бавид Бруку, та в Академії в честь Тараса Шевченка в Озон Парку. Відділ улаштував бінго.

в) Сусп. опіка: Відвідувано хворих членок із дарунками і взято участь із

вінками в похоронах 2-ох померлих членок. Пожертва на Фонд „Мати й Дитина“ 74 дол.

г) Звіт касовий: Приходи 392.60 дол., розходи 233.92 дол., у тому жертва на Музей Нар Мистецтва 50 дол., Дар для Їх Еміненції Йосифа Сліпого 15 дол., на церковні цілі 54 доларів.

На внесок Контр. Комісії уступаючому проводові уділено абсолюторію.

Нова Управа: А. Опарик, голова, Анеля Глуха, заступниця, Анна Кокільська, секретарка, О. Балюк, касієрка.

Контр. Комісія: Є. Великанович і Т. Генега.

Збори закрила перевибрана голова, дякуючи за довіря.

А. Опарик, голова

А. Кокільська, секретарка

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Річні збори 47 Відділу СУА ім. Лесі Українки

Дата: 12. січня 1969 р.

Збори відкрила п-ні А. Смеречинська, містоголова, у відсутності хворої голови п-ні М. Крамарчук.

Президія: п-ні А. Капітан, голова, пп. О. Ганушевська і О. Харамбура, секретарки.

Протокол з останніх Річних Зборів відчитала п-ні О. Ганушевська.

Звіти Управи: Звіт голови відчитала в заступстві п-ні А. Смеречинська, містоголова. Далше звітували референтки.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ був активний, хоч перейшов поважну кризу у звітному часі. Відбулося 6 ширших сходів.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На сходинах були відчитані доповіді з відповідними деклямаціями. Про сходи в травні й червні вже була згадка в нашому журналі. В липні п-ні І. Руснак звітувала про участь у XV. Конвенції СУА і висвітлила прозорки та подала зміст промов, зловлених на ленту. У вересні п-ні А. Капітан звітувала про подорож до Каліфорнії із прозорками. В жовтні висвітлено прозорки з прощі до Словтсбургу на привітання Їх Блаженства Кардинала, а п-ні І. Руснак долучила свої прозорки з подорожі по Європі. В грудні мгр. М. Руснак виголосив доповідь „Суспільна опіка в ЗСА і як із неї користати“. Влаштовано дві імпрези — Свято Матері в травні із співучастю

ВІТАЄМО З ЮВІЛЕЄМ

Щирі побажання всього добра шле з нагоди 25-ліття Нашого Життя Гурток Книголюбів ім. Наталени Королеви у Філадельфії

У ювілейному році бажаю Редакції й Адміністрації Нашого Життя всього добра!

Оксана Рак, Нью Йорк

З нагоди 25-ліття журналу пересилаю сердечні побажання всього найкращого!

Марія Головінська
Філадельфія

У ювілейному році шлю щирий привіт і бажаю Редакції й Адміністрації всього добра

Марія Крамарчук, Рочестер

З нагоди 25-ліття нашого журналу шлю щирий привіт!

Марія Вислоцька, Ірвінгтон

Дуже мені приємно привітати журнал, що впродовж 25 літ працює в користь українського жіноцтва

Емілія Ганчарик, Кенора

46 Відділу СУА та Зустріч Градуанток Сер. Шкіл. Референткою була п-ні Ірина Руснак.

Гурток Книголюбів (п-ні І. Руснак, голова, п-ні М. Крамарчук, секретарка, п-ні Н. Чорнобиль, касієрка) вже має за собою рік праці. Закупив понад 10 книжок різних письменниць і користувався бібліотекою Окр. Ради.

в) Виховна: Навчання у Світличці кожної суботи від 2—5 по пол. веде п-ні А. Смеречинська, а допомагає їй п-на Люба Юрків. З подякою відмічено допомогу п-ні А. Капітан у цій праці. Пересічно є 18—20 дітей. Виховною референткою була п-ні Н. Єйна.

г) Сусп. опіка: Відділ допомагав школі у Куфштайні, Австрія, українським школам у Бельгії, потім перебрав опіку над трьома бабусями в Німеччині і вислав пожертву на Фонд Мати й Дитина. Є 41 членок Відділу, що вплачують місячно по 25, 50 ц. і 1 дол. на працю сусп. опіки. Референткою була п-ні С. Залігач.

г) Зв'язки: Референтка п-ні Е. Гадзінська мала нагоду під час подорожі до Європи поінформувати наші тамошні установи про працю Відділу СУА.

д) Пресова: Референтка п-ні І. Мартинець зібрала й переслала до адмі-

ністрації 35 передплат Н. Ж. Дописи про працю Відділу були зміщені в Н. Ж. і в „Свободі“.

е) **Господарська: На ширших ско-**динах і всіх імпрезах Відділу був улаштований буфет. Окрім того улаштовано продаж печива і госп. показ, що його з великим успіхом провела п-ні Грина Кашубинська. Разом із 46 Відділом СУА подбано про госп. частину Окр. З'їзду. **Референткою була** п-ні І. Шмігель.

. **Контр. Комісія:** П-ні Ю. Белей звітувала, що діловодство Відділу провірено і все знайшлося в найбільшому порядку. П-ні А. Капітан поставила внесок на уділення абсолютної, що збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні М. Крамарчук, голова, п-ні А. Смеречинська, заступниця, пп. І. Руснак і М. Залітач, секретарки, п-ні С. Годованець, касірка. Референтками стали — п-ні А. Єйна організаційною, п-ні М. Приймак культ.-освітньою, пп. О. Харамбура й А. Капітан виховними, п-ні С. Залітач сусп. опіки, п-ні О. Гадзінська зв'язків, п-ні І. Мартинець пресовою, пп. І. Шмігель і І. Зобнів господарськими.

Контр. Комісія: п-ні Ю. Белей, голова, пп. О. Ганушевська й І. Юрків, члени.

Закрила збори предсідниця, висловивши Відділові признання за працю і побажавши успіху новій Управі.

О. Ганушевська
секретарка збоірів

МИЛВОКІ, ВИСК.

Річні збори 51 Відділу СУА

Дата: 26. січня 1969 р.

Звітували — п-ні Марія Пискір, голова, п-ні Еля Ван Гевен, заступниця, п-ні Мирослава Цибрівська, секретарка, п-ні Софія Сабат, касірка, п-ні Лідія Олексюк, культ.-освітня референтка.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ відбув 5 ширших сходин і вислав делегатку на XV. Конвенцію СУА в Шикаго. Приєднано 8 передплатниць журналу. На сходинах обговорено обов'язки членки СУА.

б) **Культ.-освітня й імпрезова:** Відділ улаштував Свято Матері, товариський пікнік, Андріївський Вечір. На сходинах обговорено останні події в Україні й виголошено вірші В. Симоненка.

в) **Виховна:** Влаштовано костюмову забаву для дітей. Грошовим дат-

ком Відділ допоміг школі українознавства.

г) **Сусп. опіка:** Референтка відвідувала хворих членок у шпиталі. Відділ опікувався хворою самотньою жінкою і допоміг грошми потребуючій родині в Європі.

Контр. Комісія у складі пп. Катерина Яремко і Параскевія Тишинська поставили внесок на уділення абсолютної, що збори ухвалили.

Нова Управа: п-ні Еля Ван Гевен, голова, пп. Марія Пискір, Лідія Олексюк, Софія Костюк, Софія Сабат, Меланія Ступницька, Софія Хамуляк — члени.

Контр. Комісія: пп. Мирослава Цибрівська і Ярослава Пискір.

М. Цибрівська, секретарка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні збори 63 Відділу СУА ім. С. Русової

Дата: 14. грудня 1968 р.

Відкриття зборів перевела голова Відділу п-ні Оля Захарій і привітала голову Окр. Ради п-ні Ст. Дуб.

Президія: п-і О. Климишин, голова, п-ні Ст. Дуб, член, п-ні В. Тустанівська, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні О. Захарій, голова, п-ні Зеня Юрків, заступниця, п-ні М. Козак, прот. секретарка, п-ні Я. Казанівська, секретарка Управи, п-ні Ст. Бохенська, коресп. секретарка, п-ні Надя Горак, касірка й референтки — п-ні О. Климишин виховна та п-ні Т. Ближкевич господарська.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ вислав три делегатки на Конвенцію СУА.

б) **Культ.-освітня й імпрезова:** Влаштовано Свят-Вечір спільно із 56 Відділом СУА. Також відбулися: літній пікнік, бінго, продаж печива і Вишвані Вечерниці.

в) **Фінансова:** Приходи — 4,377.50 дол., розходи — 4,056.40 дол.

Нова Управа: п-ні Теодозія Стельмах, почесна голова, п-ні Яр. Казанівська, голова, п-ні О. Федчишин, заступниця, п-ні М. Козак, прот. секретарка, п-ні Ст. Бохенська, кор. секретарка, пп. А. Цюпка і Н. Горак, касірки. Референтками стали — п-ні Л. Галяженко організаційною, пп. М. Волощук і О. Гевко сусп. опіки, пп. О. Федчишин і Ст. Петрашук імпрезовими, д-р В. Савчук пресовою, п-ні Т. Блажкевич господарською.

Контр. Комісія: пп. О. Захарій, Ев. Будзак і В. Тустанівська.

Ярослава Казанівська
голова

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Річні Збори 64 Відділу СУА

Дата: 29. грудня 1968 р.

Збори відкрила голова п-ні Марія Савчак молитвою.

Президія: п-ні Іванна Рожанковська, голова, п-ні Оксана Щур, секретарка, п-ні Люба Раковська, член.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** При референтурах Відділу діяли Комісії, які намічували плян праці, а Управа їх затверджувала. Відділ є членом Укр. Амер. Інституту і має постійну представницю в Об'єд. Комітеті м. Нью Йорку.

б) **Культ.-освітня:** У січні 1968 р. відбувся авторський вечір Леоніда Полтави, в лютому посмертна виставка творчости Олени Кульчицької, у березні обговорення життєпису Т. Шевченка пера польського письменника Єжего Єнджеєвіча. У травні відбулось Свячене з програмою, в якому взяли участь членки з родинами. У жовтні 12-та Виставка Жіночої Творчости, що вже була обговорена в нашому журналі. За влаштування цих Виставок XV. Конвенція СУА в липні 1968 р. нагородила Відділ спеціальним відзначенням. Відділ пожертвував 1,000 дол. на Катедру Українознавства. Референтуру вела п-ні Євгенія Енсен.

в) **Мистецька:** Референтура займається історичними строями, що є особливою гордістю Відділу. Покази відбулися: у березні 1968 р. в Нью Йорку, призначений для молоді; у травні, в часі репрезентативної виставки нар. мистецтва у Шорт Гілс, Н. Дж., на запрошення 86 Відділу з Ньюарку, у тому ж місяці на запрошення Т-ва Гетьманців на їхньому святі в Українсько-Американському Інституті; в червні для професорів університету з Такома, Ваш., з нагоди відвідин Музею Нар. Мистецтва. У серпні запрошено Відділ із показом істор. стрій до Давфину, Канада, в часі Укр. Фестивалю. Цей показ оглянуло 35,000 людей. Під час зустрічі Верховного Архієпископа Кир Йосифа з представниками громадянства в Укр. Інституті вітали його дівчата в істор. строях, а мист. референтка передала йому альбом тих стрій. У листопаді на запрошення 78 Відділу

у Вашингтоні відбувся показ із повною програмою. За ці покази XV. Конвенція СУА теж висловила Відділові своє признание. Референтуру провадила п-ні Неонія Тершаковець.

г) Виховна: У вересні 1968 улаштовано 2-гу Виставку Творчості Молоді. На відкритті була програма у виконанні молодих. У виставці взяли участь 33 учасники з 133 експонатами. Референтуру провадила п-ні Марія Даниш.

г) Сусп. опіки: Референтура займалась допомогою для потребуєчих і науковців. Фонди брала з постійних датків членок і збірок під церквою. Вислано 23 пакчи з уживаним одягом до Польщі і Бразилії. Прихід на сусп. опіку виносив 753 дол., а розхід 841 дол. Референтуру очолювала п-ні Марія Береза.

Відділ відбув також Курс Першої Допомоги в листопаді 1968 р. Викладали лікарі д-р Р. Осінчук, д-р Ю. Гной, д-р К. Рогозинський. Цей курс організувала п-ні Галя Кіляр.

д) Імпредова: Відділ улаштував Великодній і Різдвяний Базарі, на яких розпродано багато виробів нар. мистецтва і печива. Референтуру очолювала п-ні Марія Карпевич, а у виконанні допомагали пп. О. Лень і А. Врублевська, господ. референтки.

е) Пресова: Про імпредзи Відділу появлялись згадки у Свободі й Нашому Житті.

Контр. Комісія: Іменем її голова п-ні Поля Книш поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Марія Савчак, голова, п-ні Оксана Щур, заступниця, п-ні Мирослава Вовкодав, прот. секретарка, п-ні Марія Даниш, рек. секретарка, п-ні Марія Ржепецька, касієрка, п-ні Іванна Рожанковська фін. секретарка. Референтками стали — п-ні Ірина Падох організаційною, п-ні Євгенія Єнсен культ.-освітньою і мистецькою, п-ні Марія Карпевич імпредовою, п-ні Віра Сушків виховною, п-ні Поля Книш сусп. опіки, п-ні Ірина Волосенко пресовою, п-ні Осипа Лень господарською, п-ні Стефа Салдан делегаткою до Об'єд. К-ту.

Контр. Комісія: п-ні Любов Раковська, голова, пп. Ярослава Левицька, Євстахія Щуган і Анна Гореча, члени.

Збори закрила перевибрана голова, дякуючи за довір'я.

Ірина Волосенко
пресова референтка

Управа і членки 69 Відділу СУА в Лорейні:

Сидять зліва на право: пп. Б. Сілецька, М. Химич, Л. Кармазин, Т. Сілецька, голова, М. Нестеренко, Л. Яців, А. Хаванська. — Стоять зліва на право, 1. ряд: пп. М. Пашин, О. Пакуш, Ю. Рудяк, О. Ліщинська, О. Крайчик, С. Сілецька, М. Купчинська, М. Зубаль. — 2. ряд: пп. Д. Микита, І. Болюх, П. Турій, М. Дейчаківська, К. Шуя, К. Баюрчак. — 3. ряд: пп. К. Ганчарик, М. Андрійович, П. Черкас, М. Івасишин, С. Лучковська, М. Крайчик, М. Мельничук.

ЛОРЕЙН, ОГАЙО

Річні збори 69 Відділу СУА ім. Н. Кобринської

Дата: 1. грудня 1968 р.

Збори відкрила молитвою голова п-ні Тетяна Сілецька.

Президія: п-ні Марія Пашин, голова, п-ні Лідія Яців, секретарка, п-ні Оксана Пашин, член.

Протокол із минулорічних зборів відчитала п-ні Т. Сілецька.

Звіти Управи зложили: п-ні Т. Сілецька, голова, яка також відчитала звіт несприятливої секретарки п-ні Дани Сілецької, п-ні Л. Яців, касієрка і референтки: п-ні Анна Хованська імпредова, п-ні Марія Івасишин бібліотечарка, п-ні Дарія Микита сусп. опіки, п-ні Катруся Баюрчак господарська.

Діяльність Відділу:

а) **Організаційна:** Відділ начисляє 39 членок. Відбув 7 ширших сходин і 7 засідань Управи. Відсвятковано 10-ліття Відділу.

б) **Культ.-освітня й імпредова:** На кожні ширші сходини була підготована відповідна програма. Відчитувано доповіді, надіслані з Централі, або членки підготовляли їх самостійно. Влаштовано Святочні Сходини в честь Жінки-Героїні й у річницю Листопадового Чину. З нагоди 10-ліття Відділу відбувся бенкет із програмою. Вислано пожертви на Осередок НТШ у Сарселі й Фонд Катедри Україно-

знавства. Закуплено книжки до бібліотеки.

в) **Нар. мистецтва:** Членки Відділу взяли участь у влаштуванні виставки укр. нар. мистецтва в місцевому каледжі. Молодеча танцювальна група під проводом п-ні Марії Пашин брала участь у різних українських і американських імпредзах.

г) **Сусп. опіка:** Допомога старшим і хворим в Європі та висилка дітей на оселі. Відділ опікується двома родинами в Європі, передплачує журнал для бабусі, висилає одягові пакчи до Європи й до Бразилії. Референтка відвідує хворих членок у лікарні та вдома і спішить із допомогою, коли зайде потреба.

г) **Господарська:** На всі ширші сходини Відділу й на інші імпредзи, а часом і для інших організацій, підготовлювано перекуски і буфети. На мистецьку виставку, що відбулася в часі Великодня, підготовано кошик із Великоднім печивом.

д) Відділ мав у звітному році 1,403 дол. приходу і 870 дол. розходу.

Контр. Комісія перевірила книги Відділу і на її внесок Збори уділили абсолюторію уступаючій Управі.

Нова Управа: п-ні Тетяна Сілецька, голова, пп. Оксана Пакош і Дора Трипняк, заступниці, п-ні Марія Зубаль, секретарка, п-ні Марія Дейчаківська, касієрка. Референтками стали — пп. Лідія Кармазин, Анна Хованська і Дарія Микита сусп. опіки, пп. Катруся Баюрчак і Юстина Рудяк госпо-

дарськими, п-ні Марія Івасишин бібліотекаркою, п-ні Марія Нестеренко пресовою.

Контр. Комісія: пп. Стефанія Сілецька, Марія Пашин і Марія Крайчин.

Збори закрила перевибрана голова, прохаючи членів Управи підтримати її своєю співпрацею. При перекусці, членки ще обмінювались думками про справи Відділу.

Лідія Яців
секретарка зборів

БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Річні збори 91 Відділу СУА ім. Олени Кислевської

Дата: 9. лютого 1969 р.

Збори відкрила голова п-ні Ольга Цегельська молитвою і привітала присутню голову Окр. Ради п-ні Лідію Дяченко.

Протокол із попередніх Річних Зборів відчитала п-ні Б. Михайлів, секретарка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 5 ширших сходин, 7 засідань Управи. Заходами Відділу пошито нац. прапор, що його вивішено в дні 22. січня на ратуші міста.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На сходинах відчитано доповідь про Жінку-Героїню, Різдвяні звичаї і роковини 22. січня. Влаштовано три імпрези — „Спагетті діннер“ з виставкою нар. мистецтва, Вишивані Вечерниці та висвітлено фільм із подорожі по Україні. Членки взяли активну участь у святкуванні 22. січня. Відділ пожертвував 100 дол. на ФКУ, 50 дол. на Музей СУА, 26 дол. на Енциклопедію для молоді.

в) Виховна: Відділ провадить школу українознавства, в якій учить 26 дітей у 5 класах. Учительками школи є членки Відділу. Старші учні виступали із збірною деклямацією на Святі Незалежності в Аллентавні, також улаштовано закінчення шк. року, в якому всі учні взяли активну участь. При Відділі існує танковий гурток (25 учасників), який провадить п. Лаврик. Ця група виступала на Святі Матері ОЖ ОЧСУ та на 75-літті щоденника „Свобода“ в Лігайтоні.

г) Зв'язки: Відділ закупив англomовні книжки на українські теми та подарував їх міській бібліотеці.

г) Сусп. опіка: Вислано два пакунки вбогій родині в Польщі.

д) Фінансова: Відділ мав 1,022 дол.

приходів, а 863 дол. розходів у звітному часі.

Іменем **Контр. Комісії** звітувала п-ні П. Винницька, ствердила, що книги Відділу ведені добре і поставила внесок на уділення абсолюторії, що всі присутні прийняли.

У своєму слові голова Окр. Ради висловила признання Відділові за муравлину працю, а особливо за ведення школи українознавства та за жертви на народні цілі. Просила тіснішої співпраці з Окр. Радою, особливо участі в її імпрезах.

Нова Управа: п-ні Богданна Михайлів, голова, п-ні М. Корчевий, заступниця й орг. референтка, п-ні Надя Цегельська, секретарка, п-ні Патриція Винницька, касієрка. Референтками стали — п-ні Ольга Цегельська культурно-освітньою й виховною, п-ні Христя Попович сусп. опіки й господарською.

Контр. Комісія: п-ні Анна Гарас, голова, пп. Марія Попович і Ірина Бачинська, члени.

По закінченні зборів відбулась товариська гутірка при перекусці, яку приладили пп. А. Гарас і М. Корчевий.

Б. Михайлів
секретарка зборів

ГАРТФОРД, КОНН.

Річні збори 93 Відділу СУА ім. Олени Степанів

Дата: 17. листопада 1968 р.

Збори відкрила п-ні Ольга Платош.

Президія: п-ні Анна Любинська, голова, п-ні Стефанія Балко, секретарка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начисляє 59 членок, відбулося 6 засідань Управи і 3 ширші сходини.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На ширших сходинах відчитано реферати на теми: „Жінці-Героїні“ п-ні І. Ломей, „Наталена Королева“ п-ні Ірина Скождополь. Улаштовано чайний вечір, на якому п-ні Володимира Теслюк прочитала уривки з творів Остапа Вишні та його біографію. Станням Відділу уфундовано передплату журналу „Наше Життя“ та закуплено українських книжок вартости 200 дол. до місцевої Публічної Бібліотеки. Успішними були Вишивані Вечерниці, а з окремого продажу печива вислано 100 дол. на Фонд Катедри Українознавства.

Контр. Комісія: Признання за працю і внесок на уділення абсолюторії внесла її голова п-ні Марія Бандера.

Нова Управа: п-ні Ірина Скождополь, голова, п-ні Мирослава Солук, заступниця, п-ні Ярослава Кукіль, секретарка, пп. Євгенія Ковальська й Катерина Зборовська, касієрки. Референтки: п-ні Олександра Крупа організаційна, п-ні Володимира Теслюк культ.-освітня, п-ні Анна Пришляк пресова, п-ні Стефанія Стасин господарська, пп. Катерина Гадзевич і Анастасія Мерещак сусп. опіки, п-ні Івана Чернига зв'язків.

Контр. Комісія: пп. Марія Бандера, Стефанія Кебуз і Іванна Кирилук.

Анна Пришляк
пресова референтка

БОФАЛО, Н. Й.

Річні збори 97 Відділу СУА ім. Марусі Бек

Дата: 16. лютого 1969 р.

Збори відкрила голова п-ні Тамара Бульба.

Президія: п-ні Марта Стасюк, голова, п-ні Дарія Завадівська, секр.

Протокол із попередніх Річних Зборів відчитала п-ні Олена Коритник, секретарка.

Звітували — п-ні Тамара Бульба, голова, п-ні Олена Коритник, секретарка, п-ні Роксоляна Пікас, скарбничка і референтка Світлички п-ні Марта Стасюк.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ зорганізувався в лютому 1968 р. До Відділу вписалося 26 осіб. Відбув 4 ширші сходини і 4 засідання Управи.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На сходинах були виголошені доповіді, як д-ра Богдани Салабан „Почуття маловартости людини“. На інших сходинах п-ні О. Колянківська з Торонта дала показ косметики. У днів 25. і 26. травня Відділ улаштував виставку картин мистця Богдана Божемського. Як подяку мистець подарував Відділові дереворит Митрополита А. Шептицького. На запрошення 49 Відділу наші членки брали участь у курсі вишивки й мережки.

У літньому часі членки сходились раз на тиждень на відбиванку.

Як дохідну імпрезу Відділ улаштував продаж печива.

в) Виховна: Від жовтня 1968 р. Відділ оснував і провадить Дитячу Світличку. На закінчення шкільного року Відділ улаштував перекуску для дітей і батьків.

г) Нар. мистецтва: Перед Велико- (Докінчення на обгортці)

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТЬПЕРШИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ЧЕТВЕРТЕ

ВИСТАВКА НА ЮВІЛЕЮ

З нагоди ювілею СФУЖО, що відбувся 22. березня 1969 р. у Філадельфії, була запланована й проведена Виставка п.н. „СФУЖО у дзеркалі преси“. Плян її висунула й опрацювала п-ні Ірина Пеленська-Пасіка, пресова референтка СФУЖО.

Жіноча преса є могутнім двигуном жіночого руху. Тому їй належало чільне місце у 20-літньому перегляді праці СФУЖО. Нею користується у своїй програмі сама Світова Федерація Українських Жіночих Організацій, як також складові її організації. Отже відповідно до того упряновано виставку та її тло.

Та її предметом були не тільки жіночі видання. Звісно, їм призначено центральне місце — як періодикам СФУЖО так і складових організацій. Але йшлося про те, щоб виявити відгуки преси, що нагромадились про працю СФУЖО та складових організацій впродовж 20 років. Їх є так багато, що всього матеріалу мабуть не змістила б одна зала. Тому на Виставці показано тільки зразки збирання та зберігання пресових вирізків. Окрім центрального місця для СФУЖО — призначено окреме місце для всіх 16 складових організацій.

У Виставку увійшли також альбоми світлин і хроніки організацій. Найбільшим із них був альбом Управи СФУЖО із численними світлинами з нарад і конгресів. Цікаві альбоми вирізок разом із світлинами надіслали деякі організації, як наприклад Союз Українок Франції.

П-ні Ірина Пеленська-Пасіка пояснила в часі ювілею ідею і плян Виставки. За її словами — Виставка мала показати учасникам Конгресу, як можна і треба дбати про розголос та зберігати його вислід.

Підсумки ювілею

Відзначення ювілею Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), що відбулося 22. березня 1969 р. у Філадельфії, стало певним етапом на її шляху. Двадцятилітній шлях, що розпочався у 1948 р. у тому ж місті, повинен був знайти тут найкраще своє наświetлення.

Про те скажуть подрібні звіти, що їх умістять наша преса та подадуть представниці складових організацій. В них зарисуються не тільки осяги СФУЖО за 20 років, але й відоб'ється та атмосфера довголітньої співпраці, до якої вже дійшли — по довгих стараннях — поодинокі складові організації. Це й є чи не найбільша цінність того 20-літнього шляху.

Безпосереднім виявом того є — резолюції ювілейного З'їзду. Ухвалені представницями складових організацій з ЗСА і Канади, вони є виявом громадської думки провідних їх одиниць. Вони кидають світло на поставу СФУЖО до нашої громади та на його ролю у формуванні українського жіночого руху.

Починаються привітанням до духовного і громадського проводу вільних українців. Після поклону Верховному Архиепископові Кардиналові Йосифові, привітів нашій духовній Ієрархії, проводові Світового Конгресу Вільних Українців та всьому організованому українському жіноцтву — слідує зворушливе звернення до української жінки на Рідних Землях, яка в умовах русифікаційного терору зумула виростити нове покоління борців за волю Батьківщини.

Слідують ділові резолюції, поділені на дві частини. У першій із них подані осяги двох десятиліть. Це є охоплення 16 організацій у нашу громадську систему, коор-

динація їх дії, що йде шляхом узгіднення напрямних, інформування західного світу про підневільне положення жінки і родини в Україні і поглиблення актуальної праці. Ці здобутки є безспірним осягом СФУЖО, що знайшло своє підтвердження на недавньому Світовому Конгресі Вільних Українців. У висліді своєї 20-літньої праці СФУЖО стала членом Екзекутиви СКВУ. Тепер є співтворцем шляху і змагань української вільної спільноти.

Дальше зарисувався у резолюціях погляд на майбутнє українського жіночого руху. На першому місці поставлено кристалізацію національних вартостей, що окрилюють прямування української людини. Цей обов'язок спадає на вільне українське жіноцтво тоді, коли на Рідних Землях це змагання придушено й викривлено. Другим обов'язком є допомагати українській матері в її виховній дії. Від її готовності залежить у великій мірі наше майбутнє у вільному світі, що його формуватиме наше молоде покоління. Дальші постанови цієї частини змагають до скріплення й посилення існуючих осягів. Вони усвідомлюють нам засяг праці складових організацій та їх місце у майбутній громаді.

Резолюції закінчуються закликом до організованого жіноцтва. Змагання до єдності, до якої СФУЖО так вперто прямувала впродовж 20 років, повинно ще тепер скріпитись. Об'єднані у Світову Федерацію ми представляємо силу, з якою мусить рахуватися світ. Міцні й об'єднані можемо формувати духовне обличчя української жінки для її власного піднесення і добра нашої Батьківщини.

П-ні Євгенія Ситник у розмові з бл. п. Оленою Кисілевською
Mrs. Eugenia Sytnyk (left) talking with Olena Kysilevska,
first President of WFUWO

ЮВІЛЕЙ ВИЗНАЧНОЇ ДІЯЧКИ

Недавно українці Вінніпегу відзначили ювілей п-ні Євгенії Ситник. Євгенія з Онуферків Ситник, народжена в Тернополі, по фаху учителька, а з замилювання й потреби організатор українського громадянства, особливо жіноцтва. За її патріотичні виступи польська влада позбавила молодшу вчительку права праці на Рідній Землі. З болем і жалем покинула вона тоді рідні сторони і виїхала, вже заміжною, до Канади. Тут Є. Ситник також не могла відійти від українського громадянського життя. Працює в жіночому товаристві при Інституті Просвіти, при Народнім Домі, організує Рідні Школи у Вінніпегу й околицях, в яких учителькою понад 20 років. Здібна й віддана учителька не жаліє часу, власної вигоди, ні гроша, щоб виховати молодих українських патріотів. І праця її не даремна.

Рівночасно, при співпраці п-ні Анни Йонкер, організує Є. Ситник Канадське Українське Жіноцтво, яке спільно з Гуртком Стрілецької Громади у Вінніпегу (з яким воно з'єдналось) організує віча в обороні українського народу проти насилля польського режиму. Згодом переносить Є. Ситник поле своєї діяльності на терен Організації Українок Канади, і стає жив-

чиком українського національного жіночого руху в Канаді. Тут виконує вона функції голови ОУК у Вінніпегу, голови Центральної Управи ОУК, секретаря ОУК, пресовою референткою, як також редакторкою Жіночої Сторінки та Дитячого Кутка в „Новім Шляху“.

Євгенія Ситник вірить, що в єдності сила, тому й стала співосновницею Комітету Українок Канади, як також Світової Федерації Українських Жіночочих Організацій, де й працювала 10 років як містоголовою, а тепер як член Ради.

Своїми впливами і силою свого слова Є. Ситник багато допомогла українцям на скитанні і в їхніх намаганнях переселення до Канади. За цю, поверх сороклітню працю, Дев'ятий Конгрес Українців Канади нагородив Є. Ситник Шевченківською Медаллю. Все українське жіноцтво висловлює цій громадській діячці подяку за труди і бажає й надалі сили й успіхів у всіх її починках для добра української спільноти.

(За „Вільним Словом“)

Імпреза, проведена силами двох Відділів — це тісний лучник між ними.

ЮВІЛЕЙ ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНОК БЕЛЬГІЇ

Дня 27. жовтня 1968 р. Об'єднання Українок Бельгії відсвяткувало у Брюсселі врочистим З'їздом 20-ліття своєї праці. Розпочалось воно Богослуженням та спільним обідом около 170 осіб. Потім урочисто відкрито З'їзд, в якому у почесній Президії засіли також гості, а саме — поруч ген. вікарія Г. Фуқанчика представниці Організації Укр. Жінок Англії і Союзу Українок Франції. Після внесення прапорів, що виконали голови Секцій ОУБ, свято відкрила п-ні Зінаїда Витязь, голова ОУБ. Слідували усні й письмові привіти.

У своїй доповіді п-ні З. Витязь, яка була незмінною головою організації, змалювала цей довголітній шлях. Перед присутніми встала картина великих зусиль нашого жіноцтва, що витривали не зважаючи на різні переміни при своїй організації. На кінець доповідниці представила голови Секцій, як носіїв цього змагання. А вони в свою чергу поклонились своїй провідниці, яка негнуто й завзято намічувала шлях і підтримувала їх у праці. На доказ цього признання вони обдарували її цінними пам'ятками.

З'їзд закінчено концертом, що дав змогу виступити молодим талантам у пісні й танку. З деклямаціями виступили членки ОУБ а хор Боян завершив своїм виступом мистецьку програму. У своєму заключному слові п-ні З. Витязь попросила всіх і подякувала тим, що причинились до звеличання цього свята.

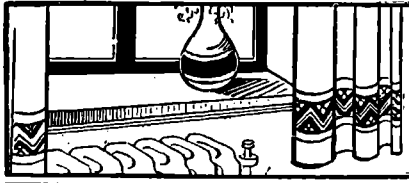
СПОМАГАЮЧІ ЧЛЕНИ В 1968 Р.

Спомагаючі члени СФУЖО вплачують річну вкладку 10 дол. і більше на організаційну працю СФУЖО. В 1968 році вплатили їй до кінця жовтня такі особи й підприємства:

По 10 дол. пп. Маруся Бек, Дітройт, Марія Білозор, Муреставн, Анна Глушевська, Монреал, Гурток Книголюбів, Рочестер, Віра Довгань, Монреал, Марія Душник, Нью Йорк, Жін. Секція при Укр. Легіоні, Торонто, Ірина Павликовська, Форт Саскачеван, Рід Валлей, Торонто, Ірина Руснак, Рочестер, Зеновія Терлецька, Філадельфія, Укр. Кред. Кооператива ім. св. Йосафата, Торонто.

15 дол. д-р Стефанія Потоцька, Йорктон; 20 дол. Кен Корсон; 25 дол. Укр. Кред. Кооператива Н. З. Преч. Діви Марії, Торонто. Щиро дякуємо!

У НАШІЙ ХАТІ

Наталія Чапленко

Про „пляцки“

Підготовка до свят приносить багато турбот для жінок: що варити, що пекти? А за наших еміграційних умов ще й як назвати варене та печене. Одна з перших „сумнівних“ назв — таке улюблене для наших читачок слово „пляцок“

„Пляцок з сиром“, „пляцок перекладаний“, „пляцок з мармелядою“ і т. п. Має воно, ще й інші значення, а в куховарстві здається необхідним. Можна почути часті дискусії, а то й сварки за нього, може воно розсварити навіть ширих приятеляк, може викликати іронічну погорду до тих, що відважуються проти нього виступати. Викликає воно ностальгічний сантимент, мовляв, „моя мама, моя бабка його уживала“.

Чи варто про нього писати?

Подумавши, мусимо ствердити, що популярність цієї назви неоправдана. Уживають його в Західній Україні у міському побуті, тобто менше як 1/10 населення України. Не можна назвати його „галицьким“, бо на селі мало хто його чув. Прийшло воно до нас із польської мови, правдоподібно через німецьку. В деяких місцевостях (на Херсонщині) уживають „плацинда“ (плачинда), а це слово румунського походження. Слова „пляцок“ немає і в українських словниках. Чи справді воно незмінне?

Першим його заміником буде слово „корж“ і „коржик“ Корж може бути самостійне печиво, а також і перекладений по спеченні якоюсь масою (мармеляда, повидло) і покрайний на частини. Коржі печемо на торти (а не „пляцки“), і є вони складовою частиною цього вибагливого печива. Якщо печемо тісто разом із начинкою, то замість „пляцка з яблуками, сливами, капустою чи м'ясом“ маємо „пирог“ (англ. „pie“), або „пиріжки“ (не плутати з „варе-

никами“). „Пляцок із сиром“ — „сирник“; „пляцок перекладаний“ — „перекладанець“. Замість „пляцків бараболяних“, що їх печемо (смажимо) на „сковороді“ (а не на „пательні“) — „картопляники“ Можуть ще бути „сирники“, „млинці“, „оладки“ і „налисники“ (англ. pancake). Тепер ми присвоюємо собі слово „pie“, так якби на Україні не були відомі ще з передхристиянських часів „пирог“ і „пиріжки“, що про них знаємо зі старовинних колядок. А що в нашій жіночій пресі з'явився ще один новотвір — „пайовий пляцок“, то за аналогією введові можемо почути „пляцковий пай“

Це слово залізло не тільки до куховарства. Чи роздратована мати не кричить на нечемну дитину: „Перестань ревіти, бо дістанеш „пляцка“! Тимчасом дитина може дістати „ляпанця“, „буханця“, а ще й „духопеликів“, як це маємо в одному оповіданні В. Ч. „Увесьденечки“ (Авгсбург 1946 р.) Ще можна „падати пляцком“ перед кимсь, замість „запобігати ласки“, або „стелитися листом“

Один фахівець якось сказав: „Нашо збіднювати мову, викидаючи слово, що прийнялося?“ А ми можемо відповісти: збагативши так мову одним чужим словом, ми збіднимо рідну мову на кілька своїх слів, яких уживають 9/10 українського народу.

РІЗДВЯНІ ЗАПИТНИКИ

В останньому часі надіслали виповнені запитники — 5 і 81 Відділи з Дітройту, 24 Відділ із Елізабету, 27 Відділ із Питтсбургу, 64 Відділ із Нью Йорку і 82 Відділ із Бронксу. На жаль, деякі Відділи забувають подати місцевість, з якої походять опитувані. Це треба би доповнити.

Деякі членки додали до Різдвяних

Куховарські назви

БУКВА П

Пастила — застигла маса з протертої садовини — (яблука), пектиново-цукрового сиропу і білків. З неї виробляють цукерки.

Пастиризація (від прізвища фр. хеміка Л. Пастера) — нищення шкідливих бактерій в харчових рідинах нагріванням до означеної температури.

Пастеризувати, пастеризований (молоко).

Пастернак (городина) — м'ясистий коренеплід уживаний до закришок (Parsnip).

Паstraße — відповідно приготовлене м'ясо з яловичини або овечини.

Пательня, patella — див. сковороди.

Патисон (городина) — різновид звичайного гарбуза (плоди тарілкувати).

Патока — цукриста речовина, що здобувається через оцукрування крохмалу. Використовується в цукорняній і консервній промисловості.

Патока з цукрових буряків — див. м'яса. Патоковий.

Патрати — очищати птицю до варення.

Паштét — страва з м'яса, печінки й інших додатків.

Паштетівка — ковбаса з печінки.

Паштетик — пиріжок з м'ясом, грибами і т. п.

Н. Ч.

запитників також приписи народніх страв. Пні Тетяна Цимбал подала білу кутю, п-ні Марія Цісарук смажену капусту, п-ні Марія Хитра Свят-Вечірній борщ із вушками і холодець із риби, п-ні Анна Кізима медяник, п-ні Ольга Гнатик квасівку, п-ні Наталія Шуст книш, п-ні Розалія Хлиста оріховий торт, п-ні Віра Фінковат оріховий завиванець.

Прохаємо дальше виповнювати запитники й надсилати їх.

Користаймо з досвіду

Ірина Кашубинська

М'ясиво на гостину

Свята вже поза нами, однак чекають нас ще різні гостини. Адже схочемо вшанувати День Матері відповідним обідом. Привітаємо Ірин та Олен у нашій родині. Напевне ще знайдеться тут і там Петро, Павло й Іван, що їх схочемо погостити. І вже нам потрібно припису на добірне м'ясиво, що становить підставу кожної гостини. Подаємо припис на м'ясні страви та й одну теплу закуску.

Куряча печінка на теплу закуску

Потрібно:

1—1½ курячих печінок на особу
препаровані сухарики до
смаження курчат (шейк енд
бейк)

1 ложка олії (оливи)

Печінку помити, почистити від плівки і покроїти на кусники. Обсушити легко паперовим рушником і в торбинці обсипати булкою. Скляну посудину або форму, вистелену папером (алюмінієм) помастити олією, наложити печінку і пекти 20 хв. при 350 ст. у печі. Подавати з кружальцями квашених огірків.

Свиняча похребтина (полявця) зі сливами у формі корони

Потрібно:

1 корона (около 7 ф. вирізки з кістками)
2 великі цибулі грубо покрані (2 горнятка)
½ ложечки цукру
4 ложечки солі
¼ ложечки білого перцю
½ ложечки часникового порошку
2 ложки олії (оливи)
1 ложка кмину
½ ф. сушених сливок

Замовлену спеціально у м'яса корону помити, висушити і натерти цукром а далі сіллю з перцем і часником і залишити на ½ год. Олію розігріти, на ній засмажити спід корони і виложити її на папір (алюмінієм). На товщі зм'якшити цибулю і розвести по м'ясі. Завинути щільно алюмінієм і покласти з м'ясом на сітку в посудині

або ростері. На спід налити гарячої води, і вважати, щоб усе там була, це збереже протіканий смак перед горінням. Пекти 3 год. при 350 ст. Відкрити і підливаючи зарум'янити при 400 ст. (около 20 хв.). На кінці додати спарені сливки (з кістками, бо такі задержують цілість) і кмин, завинути і далі пекти ще годину або аж буде м'яке при 350 ст. Цибулю, смак і сливки виложити на сковороду і смажити аж цибуля буде золотого кольору. Тоді підляти, прикрити і тушкувати пів години, аж зробиться сироп. Тим покрити м'ясо. Видаючи на стіл, обложити м'ясо сливками і виповнити заглиблення всередині.

До того годиться м'ята картопля, салатка зі синьої капусти, або тепла синя капуста. Цілість на 8 осіб.

Примітка: Цю печеню можна зладити зі свинини не в формі корони, а закупивши похребтину (полядницю) з кістками, або без кістей.

Телятина начинювана курятиною і шинкою

Потрібно:

¾ ф. телятини без кістки від лопатки
½ ложечки цукру
2½ ложечки солі
¼ ложечки білого перцю
½ ложечки часникового порошку
2 ложки цитринового соку
3 ф. курячих грудинок
1 мала потерта цибуля
1 яйце
2 ложки муки з маці або тертих сухариків
1½ ложечки солі
¼ ложечки білого перцю
5 кусників прямокутних шинки
¼ інча завгубшки
2 ложки м'якого масла
½—1 горнятка літєлої води

З телятини уформити прямокутник приблизно 11×16 інчів. Потовкти при тому валком і ножем розрізуючи м'ясо, вирівняти гру-

бість (Мелене м'ясо злучити усі відстаючі кусні). М'ясну тушу натерти перше цукром, а далі мішаниною солі, перцю і часнику. Скропити цитриною. Все те робити на обидві сторони і залишити накрите м'ясо пів години. Куряче м'ясо змолоти, додати цибулю, яйце, сіль, перець, терті сухарики, 2—3 ложки води і виробити ложкою на гладку масу. Половину маси виложити і розвести по телятині. На те уложити шинку і знов прикрити меленим м'ясом. Гарно звинути м'ясо у валок і в кількох місцях зв'язати шнурком. Валок м'яса дати на грубий папір (алюмінієм), помастити маслом, закрити щільно і покласти до посудини на сітку. Налити гарячої води і вставити до печі на 425 ст. По пів години знизити на 350 ст. і пекти 1 год. Тоді розвинути, підлити ½ горн. або більше води і поливаючи зарум'янити з обох сторін протягом 30—40 хв. Під час студження поливати смаком з-під м'яса, щоб зверху застигли драгли, що збереже м'ясо соковитим і надасть гарного вигляду. Готове кроїти в скибки і подавати зі салаткою з городини в майонезі, зі самим майонезом або іншою гострою підливою. Вистачить для 10—12 осіб.

ПОРАДНИК ІЗ ГОРОДНИЦТВА

Чому грибки у вазонку?

У моему фікусі, що росте у великій дерев'яній посудині, показали грибки. Я їх усуваю, а вони знов показуються. Чи викинути землю і дати свіжу?

Зажурена читачка з Каліфорнії

Обладений грибами фікус треба обов'язково пересадити у нову землю. Саме в березні для цього найбільш відповідна пора.

Посудину, в якій росте фікус, найкраще було б заступити новою, бо видезинфекувати її доволі трудно. Землю з коріння фікуса треба докладно обтрясти, але вважати, щоб не обломити коріння.

Фікус потребує такої землі: 2 частини дернової, 1 частина листяної, 2 частини торфу (піт-мос), 1 частина піску. Добре є дати на коріння "Potting soil". Тепер уживають такої препарованої землі при пересаджуванні кімнатних рослин. Продається у крамницях огородників. **Роман Коцик**

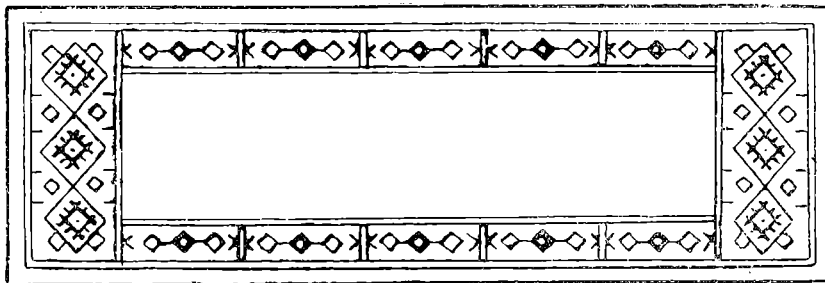
Українська ВИШИВКА

Вишиваймо!

ВИШИВАНА ДОРІЖКА

Весняною порою не хочеться починати великої роботи. Бо ж підготовка до свят і вакацій, робота в городі і багато, але вона вміло розміщена й достосована до призначення предмету.

Матеріал. Для доріжки годиться біла або піскового кольору панам. Дуже корисно вийде доріжка з панамі подвійної ширини, бо тоді треба відмірити на неї лиш бажану ширину доріжки.

Проект доріжки
Embroidered runner

До вишивання вживати ниток ДМЦ.
Черна ■■ ч. 310, червона хх хх ч. 321, жовта // // ч. 742.

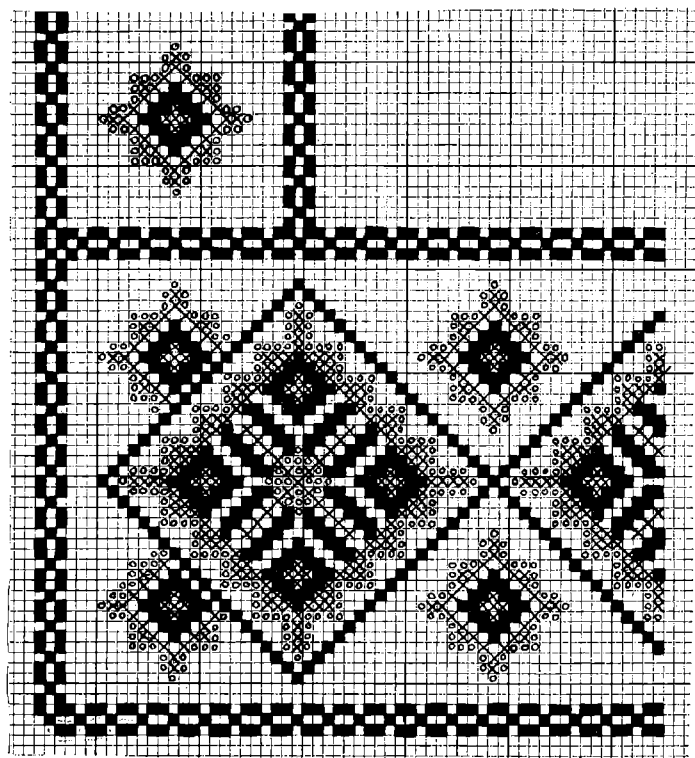
все інше забере нам багато часу. Але щось невеликого, дрібного, що радувало б нас і літньою порою.

Такою вишивкою буде доріжка. Її можемо заплянувати на наш столик у вітальні, на комоду перед дзеркалом і врешті на середину їдальняного стола. Вона зможе заступити також вишивку на білій скатерці, коли не маємо вишиваної.

Композиція вишивки дуже цікава. Масивні чотирикутні мотиви розміщені на обох краях доріжки. Залежно від ширини доріжки можна дати їх три або чотири. Простір між ними вільний, а властиво заповнений малими відскочками. Мотиви відгороджені вузьким взірчиком від поля доріжки. Таким же взірчиком обведені довші краї доріжки.

Довжина доріжки може бути довільна. Краї доріжки викінчені вузьким рубцем.

Як бачимо, вишивки немає надто

Взір до доріжки
Design for runner

- Ukrainian Woman -

World Federation of Ukrainian Women's Organizations

The Ukrainian community of Philadelphia and neighboring cities observed an important anniversary on March 22 — the 20th anniversary of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations.

Twenty years ago a World Congress of Ukrainian Women was held in Philadelphia. The delegates to this Congress were women of different ages, interests and backgrounds, yet despite their differences these women very quickly found a common language and common objectives. The Congress proved only a first step in the achievement of these objectives. It indi-

cated the need for a permanent center of representation and coordination. The World Federation of Ukrainian Women's Organizations, founded at this time, became this center.

Today, WFUWO unites 16 member organizations in 10 countries with an estimated membership of 25,000. The great majority of the membership resides in the large Ukrainian colonies in the USA, Canada, Brazil and Argentina.

WFUWO realizes that because of the virtual enslavement of Ukrainian women in their native land, it is our duty here in the Free World to speak for all

Ukrainian women, and inform the world about the real conditions under which Ukrainian women live in their own country. A committee of specialists was formed for this purpose. The committee prepared and published material on the conditions of women in Ukraine in the Ukrainian, English and German languages.

But WFUWO is equally concerned with world problems. It is a member of the World Movement of Mothers (M.M.M.) with Headquarters in Paris, and also maintains close contact with the International Women's Alliance. The member organizations of WFUWO joined the National Women's Councils of Canada, USA, Australia and the World Union of Catholic Women's Organizations. Since WFUWO has no political or religious affiliations, any women's organization may become its member, providing that it is founded on sound democratic principles and Christian ethics.

To help its member organizations obtain their objectives and better utilize their potential resources, WFUWO designed a program to be carried out, according to each organization's possibilities. To facilitate planning, a number of standing committees have been formed with specific objectives. While WFUWO's headquarters are located in Philadelphia, the committees have a wide representation.

The educational committee is concerned with helping Ukrainian women the world over to successfully preserve Ukrainian traditions, especially in their family life. It has worked out specifically designed programs for parents' seminars, lectures, kinder-

Lesya Ukrainka

From the cycle SEVEN STRINGS

For thee, O Ukraine, O our mother unfortunate, bound,
The first string I touch is for thee.
The string will vibrate with a quiet yet deep solemn sound,
The song from my heart will gush free.
My song o'er the earth's distant reaches will fly in its task
With my dearest hopes as its guide;
Wherever it speeds o'er the world among mankind, 'twill ask:
"Know ye where good fortune doth bide?"
And there somewhere yonder my song solitary will meet
With other such wandering lays,
And then, joining in with that loud-singing swarm, will fly fleet
Away over thorn-studded ways.
'Twill speed over ocean's blue bosom, o'er mountains will fly,
And circle about in free air;
'Twill soar ever higher far up in the vault of the sky
And maybe find good fortune there.
And finding it somewhere, that longed-for good fortune may greet
And visit our dear native strand,
May visit and greet thee, Ukraine, O thou mother most sweet,
Ill-starred and unfortunate land.

Translated by Percival Cundy

garten groups, play groups and children's libraries.

The cultural committee strives to maintain an interest in Ukrainian affairs among the adults. Its attention is focused on the formation of women's choirs and the presentation of exhibits and festivals. Two projects which originated in this committee are worthy of special note: the Literary Award of WFUWO and the Women's Book Clubs. The Award is granted each year for two outstanding literary works by Ukrainian women authors; the Book Clubs bring together people with an interest in Ukrainian literature.

A special group of specialists helps preserve folk art heritage by publishing designs for embroidery and ceramics, and by organizing various lectures, demonstrations, and exhibits.

The welfare committee helps Ukrainian people in the Free World solve problems arising from new conditions, new laws and often bewildering circumstances. The welfare activity of the Ukrainian women's organizations faces a double task: to help the Ukrainian people adjust to the welfare programs of the country, and to help and sustain them where the country's welfare ends. This committee originated the establishment of a voluntary women's service to help persons needing aid and advice.

The Press and Publishing committee works closely with the magazines OUR LIFE and WOMAN'S WORLD in informing the reading public of WFUWO's work.

BOOK REVIEW

The next three books, although not by Ukrainian authors, are illustrated by Yaroslava Surmach Mills, and can also help the American mother of Ukrainian descent introduce her young children to the beautiful heritage of her forebears through the happy and colorful pictures. Although these are called picture books — the illustrations tell the story — they

can be read and enjoyed by a 3rd grader. Picture books are also meant to be read to youngsters.

The Mitten. An old Ukrainian folk tale, retold by Alvin Tressler, is illustrated by enchanting animal characters dressed in Ukrainian costumes. This book was very favorably received by the New York Times, Saturday Review and other professional publication. It was selected as one of the notable children's books of 1964.

A Stocking for a Kitten by Helen Kay, is the story of a grandmother's love and the lesson she teaches her granddaughter in forgiveness. The characters in the book are villagers.

An Egg is for Wishing by the same author, published in 1966, gives Yaroslava an opportunity to use her great interest and vast knowledge of the history and making of pysanky in illustrating this delightful story of a little boy who wants to get an egg from the henhouse for his mother to make a pysanka — but he is afraid of the rooster.

Alexandra Riznyk

CULINARY TERMS

From the glossary of Ukrainian culinary terms, started in the November issue, 1968.

Baking soda — сода до печення.
Banana, fr. — банан.

Bar — буфет, бар, прилавок: ресторан із напоями.

Barb — ость: вусик з риби (barbel).

Barbate — остистий (росл.); вусатий (тварини).

Barbel, fish — марена.

Barbecue, French — печення м'яса на відкритому вогні серед природи. Піч до печення — рожен.

Barberry fr. — барбарис

Barbados — рід рому

Barley — ячмінь; heeled barley — ячні крупи; barley pearls — перлові крупи

Warm — пивні дріжджі, закваска

Warmy — пінистий, бродильний

Barrel — бочка; міра рідини і сипких тіл

Basil, sweet Basil-Herb, sp. — васильки

Bridal dress of the Lemko region in Ukraine

NEW MUSEUM SPONSOR

UNWLA Branch 72 in New York has announced its intention of becoming a sponsor of our Folk Art Museum. Museum sponsors pay a yearly subscription of \$50.00 which goes to support the work of the Museum. To date, we have six sponsors: Branches 22, 28, 43, 72, 82, and 91.

UKRAINIAN TOY

Through the efforts of two young Ukrainian women — Mrs. Yaryna Telepko and Mrs. Sophia Lada-Zubar — a new Ukrainian toy has appeared on the market. It is a cut-out puzzle and comes with two pictures — a Ukrainian house and Ukrainian Easter games — "hahilky." The new puzzles may be purchased in Ukrainian arts and crafts stores.

Let Us Learn Ukrainian

by Marta Tarnawsky

Language is primarily a system of communication between people. It is, however, much more than that. Though we may not realize it, language influences not only the way we think, but also the way we perceive the world around us. For anyone who wants to have an intimate familiarity with a nation's culture, it is absolutely essential to study that nation's language. A person of Ukrainian descent who does not know the Ukrainian language is decidedly handicapped in his attempt to learn and understand the culture of his forbears. Not only is he limited to the not-too-abundant secondary sources available in English, but he must forever stay an outsider, to whom certain linguistically determined nuances of feeling and of thinking remain inexplicable and foreign.

The study of any language is an extremely interesting and enriching experience: it is a key to a new fascinating world. The study of the language of one's forbears should be especially stimulating and gratifying: it is a key to one's own past, the understanding of which can make the present more meaningful.

Like any worthwhile accomplishment in life, the study of language requires patience and effort. But it is a study which makes few prerequisite demands — it is open almost to any one, of any age, of any educational background. All you need is an average intelligence, a desire to learn, and a willingness to make a conscious systematic effort. A good teacher, of course, is very helpful. And since language is primarily a system of communication between people, some oral practice of communications would certainly speed up the learning process. You can make, however, a very good beginning on your own with the help of only a few good textbooks and perhaps a few records. Of the more recent textbooks with a modern approach to a good lit-

terary Ukrainian we recommend those by Yar Slavutych ("Ukrainian in Pictures," "Ukrainian for Beginners" and "Conversational Ukrainian") several editions of which — published in Canada, 1959-1965 — are available in Ukrainian bookstores and in many public libraries. A Ukrainian language course on records is already on sale, but there are a number of spoken records in Ukrainian, which — though too complicated for immediate comprehension by beginning students — can, none theless, give a very good feeling for the musical rhythm of the language and the pronunciation of particular words. Among those we recommend are two records of Ukrainian folk tales read by the renowned artist Olimpiya Dobrowolska, which were published in 1958-59 by the UTA Recording Studio of New York.

FOLK COSTUMES

In 1967 Mrs. Maria Rzepecky, UNWLA Folk Art Chairman, sent out to all UNWLA Regional Councils picture collections of Ukrainian folk costumes. These color pictures have been converted into photo slides by Mrs. Lesya Riznyk, a member of the Folk Art Museum Committee and president of UNWLA Branch 53 in New York. The collection of slides also includes an English language text.

ENGLISH LANGUAGE BOOKS ON UKRAINE

Three new English-language books about the present situation in Ukraine have recently become available. They include: "The Chornovil Papers" by V. Chornovil, "Education in the USSR" by Kolaska, and "Internationalism or Russification" by I. Dzyuba. UNWLA Branches are planning to send out copies of the books to certain U. S. Senators and Congressmen.

OUR RECIPES

At the request of our readers we are publishing some recipes, which have been tried out and published by our Branches. Our cookie recipe comes from Branch 80 in Warren, Mich., and is one of several fine recipes which were published in a booklet entitled: "Old Word Cookie and Pastry Recipes."

Ukrainian Cherry and Walnut Slices

Dough:

1½ cups pastry flour
½ cup granulated sugar
1 tsp. baking powder
½ cup butter
1 whole egg
1 egg yolk

Topping:

1 egg white, beaten stiff but not dry
1 cup light brown sugar
1 cup chopped walnuts
1 cup chopped glazed cherries

Sift dry ingredients together. Cut in with pastry blender ½ cup butter (at this point mixture should be similar to that of pie pastry). Add one unbeaten egg and one egg yolk to above mixture and blend thoroughly.

Spread dough evenly in a greased 8x8x2" pan.

For topping: Beat egg white stiff, add brown sugar, chopped nuts and cherries. Spread topping over base and bake in preheated oven at 350 F for about 35 min.

Cool, cut into slices.

Should the base become too dry, pour about ¼ cup orange juice between the cuts.

Yield: 8" sq. pan.

Sophia S. Boan

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

Олена Цегельська

Розкажім собі якусь казку...

Коли надворі холодно, часто падає дощ, а то й сніг із дощем, то тато кажуть: — Брр, як зимно! Така плюта! А мама: — Погана це слота! Сьогодні діти мусять залишитись дома — годі їм денебудь іти в таку негоду.

З цього діти дуже невдоволені. Щораз визирають з вікна, надіючись зміни погоди, тепла, щоб собі погуляти на дворі. Їм буває так нудно! І починають радитись, що їм робити. Тоді старшенький Данько каже: — Знаєте що? Розкажимо собі самі якісь казки... Добре, добре! погодилися сестрички. — То нехай перша скаже наймолодша Оряся!

Дівчина задумалась, а далі каже: — Вже знаю! Всі вигідно всадовились на каналі і почалася казка.

— Жила, була мала дівчинка. Мама сказала до неї: — Меласю, постирай порошок у кімнатах! Вона взяла губку, та й стирає — аж прийшла до вікна. Глянула, а там у кутику велика павутина. У ту павутину заплуталася бджілка, а вгорі страшний, страшний павук, лютьми очима стежить за бджілкою. І чує Меласю, як вони розмовляють. Бджілка проситься з плачем: — Не їдз мене, пане Павучинський! Не їдз! Я буду тобі співати і на дримбі грати! Слухає дівчинка, аж справді бджілка грає; — брим, брим і трарара — та ще й тоненько співає: бзі-бзі-бзьом! Так співає, так грає, аж утомилась бідна і перестала.

А павучисько як не гримне: — Граєш ти, чи ні? А то я тебе зараз з'їм! а бджілка вже не може, на правду не може. І лиш так стихенька потягає: — Дзюм, дзюм... І нишком-тишком намагається виплутати ніжки з павутиння, та заплутується гірше.

— Ой, буде лихо! подумала Ме-

лася і кудись побігла. Скоренько вернулася, а в руках у неї отакий довгий дріт із татової скринки! Тим дротом давай продирати павутиння біля бджілчиних ніжок. Побачив це павук і як закричить: — Гей, р'ятуйте, мене грабують!

На це Мелася: — Ах, ти поганий кровопийце, ти, ти! То не досить тобі мушок? Ще й бджілки заблагось? Такої любові, доброї, що медок збирає. Аж тепер буде тобі кінець!

Підложила бджілці під ніжки листочок, щоб мала за що вхопитись. За хвилину бджілка звільнилась і полетіла на шибку. А павук разом із павутиною полетів головою вниз, загорнений у стару газету, до кошика із сміттям.

Мелася випустила бджілку додому, до вулика.

— Ну, і казці кінець, сказала Оряся. Діти заплескали в долоні:

— Гарно, дуже гарно!

К. Ушинський

БДЖІЛКИ НА РОЗВІДЦІ

Настала весна; сонце зігнало сніг із полів; у пожовклій торішній травичці з'явилися свіжі яскраво-зелені стеблинки; бруньки на деревах розгорталися і випустили молоденьке листячко.

От прокинулась і бджілка від свого зимового сну, прочистила очиці волохатими лапками, розбудила подруг, і виглянули вони у віконечко — дізнатися: чи зник уже сніг, і лід, і холодний північний вітер?

Бачать бджілки, що сонечко світить весело, що крізь ясно й тепло; вибралися вони з вулика і полетіли до яблуньки:

— Чи нема в тебе, яблунько, чого-небудь для бідних бджілок? Ми цілу зиму голодували.

— Ні, — каже їм яблунька, — ви прилетіли занадто рано; мої квіти ще заховані в бруньках. Спитайте у вишні.

Полетіли бджілки до вишні:

— Люба вишенько! Чи нема в тебе квіточки для голодних бджілок?

— Завітайте, любоньки, завтра, — відповідає їм вишня, — сьогодні ще нема жодної розкритої квіточки, а коли розкриються, я буду рада гостям.

Полетіли бджілки до тюльпана, заглянули в його яскраву голівку; та не було в ній ні запаху, ні меду.

Сумні та голодні бджілки хотіли вже додому повернутись, коли враз побачили під кущиком маленьку темно-синю квіточку; це була фіялочка. Вона відкрила бджілкам свою чашечку, повну запашного солодкого соку.

Наїлися, напилися бджілки і полетіли додому — радесенькі.

Клава

ЇДЕ ЗАЙЧИК НА ЗАКУПИ

Їде зайчик на закупи —
Жовте авто має,
Хто лиш хоче, по дорозі
Всіх він забирає.

Перший котик, його жінка,
І лисичка-пані,
Два курчатка, козенятко,
І курочка Аня.

Зайчик везе всіх до міста.
Будуть купувати —
На Великдень капелюхи
Нові треба мати.

Коза хоче міні — міні,
Курочка великий,
Два курчатка рожевенькі,
А лисичка синій.

Зайчик думав, щоб високий
Капелюх купити,
Та не може свої вуха
До нього вмістити.

Одна киця продавниця
Мудру раду дала,
Поміж вуха зайчикові
Стяжку зав'язала.

Як буря Петрика змінила

Коли Наталочці було п'ять рочків, народився її братик Петрик. Тишилася мама й тато — ось у них тепер дівчинка і хлопчик. Наталочка почала до школи ходити, а мама з малим Петриком у візочку проводили її, та після науки чекали на неї біля шкільного будинку. Наталочка раділа братиком, бавилася з ним. Петрик почав ходити, а відтак і говорити. От усі вчили його різних слів, але не таких дитячих — бе-бе, гам-гам, а справжніх. Дивуються Наталчині товаришки, як то її маленький братчик гарно говорить. — Киця, киця, показує пальчиком. Або — прошу молочка! Чи кличе до сестрички: — Талю, дай м'ячик!

Настав уже час Петрикові ходити до садочка. Але тоді чомусь хлопчик дуже змінився, нечемний став, непривітний. І слова теж в нього змінилися. Уже не каже: — Прошу, мамо! Наталю, подай мою шапку! Зараз іду, тату! Все тільки чути від Петрика: — Не хочу, не буду, не дам! Журяться мама і тато! — Ніхто не буде любити нашого сина, коли він так погано говорить.

Наталка провадить його до школи, а після науки повертається разом додому. Мусить вона його дуже пильнувати, щоб по дорозі не вибігав на вулицю, щоб передягнувся, коли прийде до хати. Бо мама приходить з праці годину пізніше і за той час діти порядкують і бавляться на городі, або у хаті.

Цього року Великдень припав скоро. Усім було багато праці, щоб приготувати, що треба до свят — почистити хату, поробити закупи, спекти. Кілька днів перед святами усе майже готове — хата чистенька, їжа приготована, новий одяг закуплений. Усі в родині ходять до церкви та моляться, щоб Петрик став знов чемним, добрим хлопчиком.

І він дійсно змінився. А сталося це так. У четвер діти прийшли скоро зі школи. В городі гратися не могли бо раптом насунули чорні хмари, усюди потемніло і почало гриміти. Наталка дуже перелякалася і засвітила світло. Вона ще ніколи не була сама під час бурі. Мама і тато в праці, а з нею лиш

малий братик, що напевне буде плакати, коли заблискає.

— Брр-бум-бум-бум заgrimіло. Наталка закрила очі, та кинулася на канапу в гостинній кімнаті. Дівчинка почула, як хтось гладив її по волоссі і ніжно промовляв: — Не бійся, сестричко, не бійся, Наталю! Від несподіванки вона відкрила одне око. Невже це Петрик, невже це його такий ласкавий гогос?

На дворі дуже блискало, та грім почав поволі віддалюватись. Наталка дальше боялася, але вже не дуже, бо братик її успокоював. Він тепер зрозумів, як то приємно зробити комусь добрий вчинок, як люблять тих, що стараються говорити гарно. Знов блиснуло — аж Наталка запищала. — Треба її якось розвеселити, подумав хлопчик. — Раз були собі дві сестрички — почав розказувати. — Менша каже до старшої: „Я така велика як ти“. „О ні, — каже старша — ти сягаєш мені лиш до плечей! — „Та що з того“ — відповідає молодша — „але в другий бік я така сама довга — мої ноги сягають до землі, як і твої!“

Наталка почала сміятися, коли подумала, як ті дві сестрички виглядали. Аж заскрипів ключ у дверях і в хату вбігла мама, промочена дощем. Дуже вона здивувалася, коли побачила усміхнених дітей. — Я так поспішала, бо знаю, що Наталочка дуже боїться бурі. А ви діти тут смієтеся! Як це ти, доню, так змінилася?

— Не я змінилася, а Петрик, пояснювала дівчинка. — Він мене заспокоїв і розказував щось смішного.

— Петрик змінився, на Великдень будемо мати нового Петрика! втішилася мама. Втішився теж тато, коли йому ввечері про все розказали.

А в неділю пішли всі до церкви, з хлопчиком, що вже не був насуплений і замість починати розмову словом „не“, старався говорити „прошу“ і „добре“.

Замовляйте складанку
„УКРАЇНСЬКА ХАТА“

— Ціна 2.00 дол. —

OSVITA, 947 Meetinghouse Rd.
Rydal, Pa. 19046

О. Олесь

В Е С Н Я Н К А

А вже красне сонечко
Припекло, припекло,
Яснощире золото
Розлило, розлило.

На вулиці струмені
Воркотять, воркотять.
Журавлі курликають
Та летять, та летять.

Засиніли проліски
У ліску, у ліску...
Швидко буде земелька
Вся в вінку, вся в вінку.

Ой сонечко — батечку,
Догоди, догоди,
А ти земле — матінко
Уроди, уроди.

Н. Забіла

БІЛІ КОТИКИ

На вербі, на пагіллі
білі-білі котики.
Доторкнуться лагідно
лоскотливим дотиком,
доторкнуться котики,
білі, невеличкі,
до руки, до ротика,
до руки, до ротика,
до моєї щічки.

Відламаю гілочку,
гілочку — вербичку
та поставлю в пляшечку,
в пляшечку, в водичку,
щоб листочки — стрілочки
стали розвиватися
на вербовій гілочці
у моєї кімнатці.

Г. Чернобицька

Л А Д К И

Ладусеньки-ладунці!
Цвірінчали горобці,
а синички шебетали,
мою донечку питали:

Чи ти чепурушка?
А де в тебе вушка?
А де в тебе руці?
А де ніжки куці?

Ой, ніженьки-ніжки,
потанцюйте трішки.

ВОЯЦЬКИМ ШЛЯХОМ

3

МОЯ ВІЙСЬКОВА СЛУЖБА

РУШАЄМО В ДОРОГУ

Моя військова служба почалася фактично в день св. Ольги 24. липня 1917 р. Виїхали ми Українським Маршовим Баталіоном, курінем 34 запасового полку з Симферополя на материк України.

Це був час великого історичного значення. У липні 1917 р. Українська Центральна Рада вперто змагала до закріплення влади, яку признав їй Український Національний Конгрес. На перешкоді стояв Тимчасовий Уряд у Петрограді, що лиш із трудом погодився на автономію. Відбулись З'їзди — Військовий, Селянський, Робітничий і всі вони підтримували Укр. Центральну Раду в її змаганні до репрезентації українського народу. Різні середовища України стихійно вливались у цей вияв волі народу.

Та рівночасно в інших середовищах проявив себе також завзятий опір цьому нашому рухові. Я вже згадувала про те, як прийняли нашу заяву соціалісти-революціонери на Криму; подібний опір поставили політично-партійні середовища на матерiku України. Але найбільше проявляв себе цей опір в армії, цьому довголітньому зняряддю російського самодержавія.

Вищі командні кола завзято боронились проти українізації частин і тільки 4. травня 1917 ген. Брусілов дозволив на формування полку ім. Богдана Хмельницького, якщо він буде створений із добровольців. В існуючих уже військових формаціях до українізації команди не допускали.

В тому ж становищі був і наш курінь, що складався в більшості з добровольців. Наспих організований, він не міг бути повністю сформований і вишколений. Тому й змагав до Заслава, де стояв 6 запасовий полк.

В той час дорога не була така проста. Доводилося їхати кудю було в даний мент можливо. Таким чином наш курінь спершу заїхав до Вінниці й там мусів дещо довше задержатися. Курінь розташувався в палатках-шатрах, як інші принагідно прибулі частини. Політична ситуація була неясна. Тимчасовий Уряд уже признав діяння Ген. Секретаріату Центр. Ради в Україні, але лиш для п'яти губерній. Рівночасно погіршилося становище на фронті, бо німецьке військо повело успішно наступ в Галичині. Напруження зросло і тому для ілюстрації положення нехай послужить факт, що 26. липня, коли „Богданівці“ виїжджали на фронт, на станції Пост Волинський на них напали московські кірасіри і донці, вбиваючи 16 козаків. Вибухла московська самоволя на вид української частини,

А ми в тому часі сиділи нечинно у Вінниці. Пастирна ситуація була для українського вояцтва небажана. До того винятково погано харчували, частинно внаслідок кражі, а в великій мірі через саботаж, щоб деморалізувати. Коли вояки почали бунтуватися, покликані звідкілясь прибули „корнилівці“, себто відділ ген. Корнілова, щоб „усмирити“. Покінчилося тільки на тому, що поділили та різно розіслали. Користаючи з того ми змогли аж у жовтні 1917 р. дістатися до Заслава та зголоситися до 6 запасового полку.

ВИШКІЛ У ЗАСЛАВІ

Завданням цього полку було — поповнювати корпус ген. Павла Скоропадського — а що цей генерал на початку революції виявив себе українцем, то ми сподівались, що знайдемо там зав'язок українських збройних сил. І справді незабаром, бо вже в листопад Ген. Секретаріат Військових Справ призначив ген. Павла Скоропадського командувачем Правобережної України і підпорядкував йому всі військові частини.

Нас зразу взяли в оборот вишколу, на що ми так нетерпеливо чекали. Але ми були дуже здивовані і вражені, коли показалося, що кадра, яка мала керувати нашим вишколом, складалася з москалів Орловської губернії.

До того методи їхнього вишколу, себто відношення до нас, було нечувано грубіянське. Замість приказів нам доводилося вислухувати грубу лайку. Самозрозуміло, що нас це крайню обурило й ми гаряче запротестували, але зробили це карно, висилаючи в делегації до штабу полку трьох старшин і поручника-добровольця.

В нашому імені вони спокійно, але рішуче заявили, що ми приїхали, як український запасний полк, щоб відбути необхідну муштру й у разі потреби доповнити корпус генерала Скоропадського, але що ми українська армія, а тому й від командування її московською мовою категорично відмовляємося. Все це одначе обернулося нам на некористь: наших чотирьох представників на місці заарештували, при чому нас про те навіть не повідомили. Про це довідалися ми тільки випадково, коли проходячи перед будинком штабу, побачили наших представників, які через вікно давали нам знаки, що вони потрактовані, як арештанти. Всі ми негайно вийшли на площу перед будинком штабу, щоб організовано вставитися за ними. В міжчасі про це довідалися й теж зворохобилися українці

інших частин та й собі вирушили на площу. Загальний неспокій занепокоїв штабових старшин. Один із них вийшов повідомити нас, що нікого не арештували тільки з ними ведуть переговори, вияснюють, але ми не повірили й далі організовано протестували проти такого негідного трактування українців-добровольців. Тоді вийшов зі штабу один із генералів, а був це такий, що якраз приїхав свіжо до штабу та володів українською мовою, або й був українцем. Він спокійно промовляв у нашій мові, радив нам не робити ніяких виступів тільки негайно розійтися, бо інакше самі спровокуємо покарання. Ми однак рішуче повторили свою заяву, що москалів на командантів признати не збираємося та домагалися негайного звільнення делегатів. Напруження зростало й не знаю куди ситуація могла б повернутися, якби не те, що в міжчасі далі прибували нові українські частини. Тоді штаб рішив, що краще здержатися від дальших репресій, обмежився до вилягання нас більшовиками, але делегацію вкінці таки випустили й ми розійшлися по квартирах.

Та все таки показалося, що і в штабі маємо своїх людей. Єдиний українець, що був тоді там секретарем, з'явився до нас, та остеріг що вночі нас збираються арештувати й так, як йому їхні настрої виглядали — можуть й навіть „дати до штабу Духоніна“, — себто розстріляти. Почувши таке, ми негайно вийшли далеко в поле, обставили себе стійками та насторожено чекали ходу подій. Ніч пройшла спокійно, але уранці ми довідалися, що вночі дійсно шукали по квартирах за нами. Старшина нашого кур'єря, під якого команду ми приїхали, рішив що найкраще було б відкомандуватись до інших частин, з якими було б можна без труднощів дорозумітися. Але тому що виконати цього відразу не було можна, він радив, щоб тільки найбільш загрожені вирушили, а загал все таки може покищо тут остатися. Від того дня нас уже більше не чіпали, прямо ігнорували нас, зате ми самі завзято відбували муштру, вживаючи до неї виключно українську мову й команду.

Так проминув листопад і настав грудень. За той час заіснували в Україні і в Росії важливі історичні події. Дня 7. листопада настав у Петрограді державний переворот, що скинув Тимчасовий Уряд і допоміг прийти до влади більшовикам. А 10. листопада 3. Всеукраїнський Військовий З'їзд у Києві ухвалив резолюцію, якою домагався від Центральної Ради негайно проголосити Українську Народню Республіку. Це й сталося 22. листопада, коли то був проголошений на Софійській площі 3. Універсал.

А до нашої частини у Заславі доходили лиш уривчасто відгуки тих подій. Ми знали, що в найближчому губерніяльному центрі створився Революційний Комітет з поважною участю місцевих більшовиків. Але вони покищо проти Центральної Ради не виступали. Можливо, що це була „тишина перед бурєю“, якої ми тоді не добачували. Війна продовжувалась і ми очікували створення справжньої української армії, що мала б вирушити на фронт.

ЗНОВ У СИМФЕРОПОЛІ

У тому часі досягнула мене телеграма з Симферополя (поштова сполука була дуже непевна, але телеграми доходили), що моя мати небезпечно захворіла. Я пам'ятала її стан у часі мого вимаршу з міста і ця вістка потрясла мною, бо ж відчувала я в тому свою вину. Я зажадала відпустки для провідання матері і на диво швидко отримала її. Чи то мої зверхники краще бачили політичну ситуацію того часу, чи вже набули довір'я до мене — не знаю. Отже я вибралась у дорогу, тим більше, що й брат мій, який перебував на фронті коло Кишинева, обіцяв приїхати. Не знала я й не передчувала, що в цій моїй першій військовій частині вже не доведеться мені побувати.

На Криму все ще радикальних змін не було. У Симферополі правив Тимчасовий Уряд разом із Советом Депутатів, а про Центральну Раду тут і гадки не було, бо Крим не входив у територію Укр. Нар. Республіки, визначену 13. листопада 1917 р. Однак в інших, особливо портових містах уже була перевага більшовицького елемента, що походив із матросів.

Вдома я застала все менш більш спокійно. Мама, що хворіла тяжко після мого виїзду, могла вже говорити і зраділа незмірно моїм та братовим приїздом. Мама й родина не хотіли й слухати, що я маю повернутись до частини. Вони заявили, що скрізь неспокій і невідомо, що буде далі, то ж мені, як дівчині там не місце.

З огляду на стан маминого здоров'я я не перестала і продовжила собі відпустку. А думками я все таки була в війську і чекала проголошення української армії. Маму я старалась переконувати про те, що я вже зобов'язана присягою і повинна туди повернутись.

Десь на початку січня 1918 р. приїхав додому брат. Усі старшини дістали розпорядження повернутись до місця свого осідку і там зголоситися у військового начальника. Недовго тішилась ним матуся, бо старшини почали формуватися, щоб вступити проти більшовиків, які знаходилися в Севастополі. Виступили вони 17. січня вночі, а 18. січня уранці Севастопільські портові робітники і горстка матросів зайняли наше місто.

Щойно пізніше довідалися ми, що сталося з братом. Його частина поспішала на звільнення Симферополя, але попала в більшовицьку засідку. Урядувалась лиш мала горстка і в тому числі і мій брат. Приютили його татари в горах аж до приходу кімців у Крим, а це сталося десь біля Великодня 1918 р.

Для оборони нашого міста зостався тільки Кримський запасовий полк, що складався в більшості з татар. Він мав теж прилучитись до оборони Криму від більшовицької навали. Але виявилось, що один із лікарів-татар відрадив їм, переконавши їх, що татарам немає чого вмішуватись у цю боротьбу. Гірко потім переплатили татари цю вичікувальну політику.

(Продовження буде)

БОФАЛО, Н. И.
(Докінчення зі ст. 20)

днем 1968 р. Відділ провів курс писання писанок під проводом п-ні Криницької.

Контр. Комісія поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Надя Пікас, голова, п-ні Еля Сторм, заступниця, пп. Олена Коритник і Дарія Завадівська, секретарки, п-ні Ірина Гнатик, скарбник. Референтками стали — п-ні Марта Стасюк виховною, п-ні Ема Єкало сусп. опіки, п-ні Ксеня Драган пресовою, п-ні Геня Конотопська господарською, п-ні Леся Самотовка вільним членом.

Контр. Комісія пп. Тамара Бульба, Роксоляна Пікас і Марійка Король.

Плян праці:

1. Участь у сходинах 49 Відділу, для обговорення програми Конкурсу Пасок. Однією з точок програми буде виступ дітей із Світлички.

2. Ширші сходини Відділу будуть відбуватися кожного першого понеділка в місяці.

Марта Стасюк, голова зборів
Дарія Завадівська, секр. зб.

ПОЖЕРТВИ НА ФКУ

При Гарвардському університеті започатковано в акад. році 1968-69 катедру української історії, яку провадить проф. Олександр Оглоблин. На уфундування цієї катедри була проведена широка збіркова акція заходами Фонду Катедри Українознавства. Відділи США видатно причинились до завершення цього діла. Незабаром подамо перегляд цієї участі. Про видатну пожертву 64 Відділу в Нью Йорку (1,100 дол.) уже була мова. Дальшими замітними жертодавцями були 22 Відділ у Шикаго (400 доларів), 24 Відділ США в Елизабеті (350 дол.) і 84 Відділ США в Шикаго (250 доларів).

НОВІ ОПІКУНИ МУЗЕЮ

В останньому часі придбали ми двох нових Опікунів Музею із річною вкладкою 50 дол. До тепер Опікунами були — 28 Відділ із Ньюарку, 43 Відділ із Філядельфії, 82 Відділ із Бронксу і 91 Відділ із Бетлегему. А тепер взяли на себе це шляхетне завдання — 22 Відділ із Шикаго (перший Відділ із-далека) і 72 Відділ (англомовний) із Нью Йорку. Щиро дякуємо!

Увага! Пресові референтки!

Пригадуємо наше прохання з 1968 р. — скорочувати дописи. Маємо більше Відділів, а тим самим і більше дописів. Отже мусите одні одним поступатись. Адже всі хочуть звітувати про свою працю!

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ Н. Ж.

ГУРТOK КНИГОЛЮБІВ У ТОРОНТО

Це один із перших Гуртків Книголюбів, бо заснований ще в 1963 році. Начислює тепер 18 членок. За їх постановою кожного року вибирається іншу голову. Тепер на чолі Гуртка стоїть п-ні Ганна Франко-Ключко.

Сходи́ни Гуртка відбуваються раз на місяць у домах членок по черзі. На сходинах обговорюють твори одного автора. Дотепер прочитали й обговорили твори Юрія Клена, Леоніда Мосендза, Юрія Яновського, Євгена Маланюка, Наталени Королеви, Уласа Самчука, Докії Гуменної і Віри Вовк. З української підсоветської літератури прочитали Скляренка „Святослав“ і „Володимир“, В Симоненка „Берег чекань і Олеся Гончаря „Собор“. Окремо обговорили Ю. Кошелівця „Панораму сучасної літератури в УСРС“. Також прочитали В. Чорновола „Лихо з розуму“ й І. Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація?“

Книжки закупає кожна членка Гуртка для себе. В останньому часі Гурток постановив частину книжок переслати Гурткові Книголюбів у Бразилії.

Гурток улаштував також авторські вечори, вітаючи в себе Євгена Маланюка, Бориса Олександрова та Івана Коляску.

БІБЛІОГРАФІЯ КНИЖОК ЖІНОЧОГО ПЕРА

Наша акція підтримки жінок-письменниць та їх творчого дорібку включає літературні вечори, виставки книжок жіночого пера та читання їх творів у Гуртках Книголюбів. Тепер розпочинаємо список українських книжок жіночого пера, що вийшли у вільному світі. Подаємо їх у поазбучному порядку, враховуючи потреби Окружних Рад і Гуртків Книголюбів, а також усіх любителів української книжки.

1. Алчевська Христя: „Клематис“, поезії, Нью Йорк, видав П. Марченко, 1964 р., ст. 45.

2. Андіївська Емма: „Поезії“, Авгсбург, в-во „Україна“, 1951 р., ст. 26.

Тієї ж авторки:

3. „Подорож“, новелі, Мюнхен, накладом авт., 1955 р., ст. 99.

4. „Народження ідола“, поезії, Нью Йорк, в-во „Слово“, 1958 р., ст. 41.

5. „Риба і розмір“, поезії, Нью Йорк, в-во Нью-Йоркської Групи, 1961 р., ст. 104.

6. „Джалаліта“, Нью Йорк, „В-во Н.-Й. Групи“, 1962 р., ст. 16.

7. „Кути опостів“, Нью Йорк, „В-во Н.-Й. Групи“, 1962 р., ст. 68.

8. „Тигри“, Нью Йорк, „В-во Н.-Й. Групи“, 1962 р., ст. 48.

9. „Первні“, Мюнхен, в-во „Сучасність“, 1964 р., ст. 34.

10. „Базар“, поезії, Мюнхен, 1967. Ст. 48.

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

Відділи США вже довгими роками фундують передплату для бабусі. І так відновили її недавно тому 54 Відділ із Вілмінгтону, що вплачує її з 1962 р. і 25 Відділ із Потакету, що платить її від 1963 р. Відновив її теж 12 Відділ із Клівленду, що уфундував її минулого року.

Також поодинокі Союзянки подбали про те, памятаючи, що журнал для старших самітніх жінок в Європі — це найкращий зв'язок із жіночим світом. Відновила передплату п-ні Марія Харина з Філядельфії (фундує її від 1965 р.), і п-ні Кекилія Дибайло з Плейфілду (від 1967 р.). Повново уфундувала її п-ні Ірина Щерба з Вілмінгтону, а вперше передплатили її п-ні Розалія Федьків із Бронксу та п-ні Ольга Томків із Торонто. Щире Спасибі!

Замовляйте куховарський зшиток

НАТАЛІЇ КОСТЕЦЬКОЇ

ПЕЧИВО

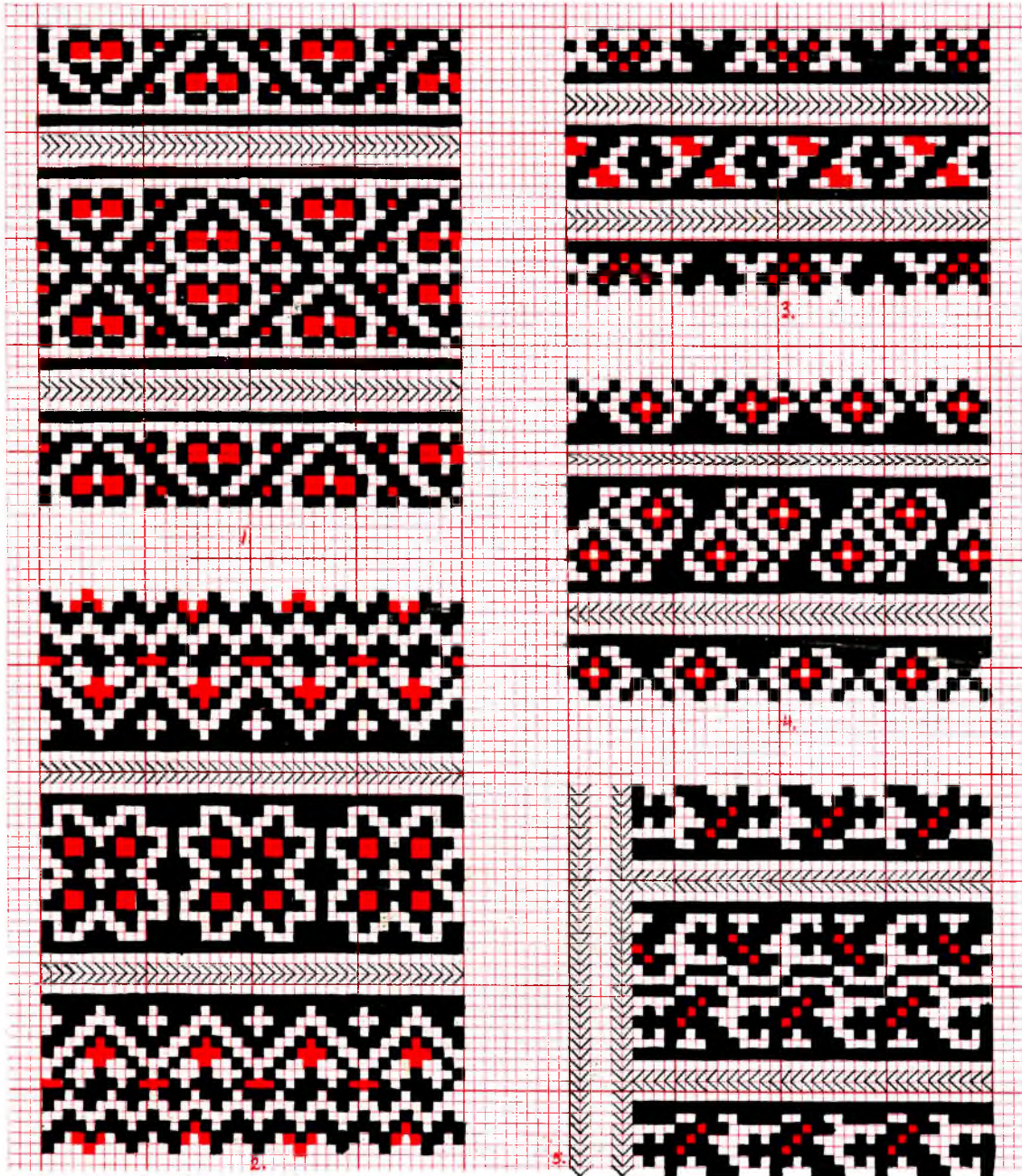
40 приписів різномодного печива

Ціна 1.50 дол.

Замовляти в Централі США

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 6, ст. 10 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночих сорочок на Бойківщині (Турчанщина)